

Briselē, 29.11.2017.
COM(2017) 708 final

**KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI UN EIROPAS
EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI**

**Norādījumi par dažiem aspektiem saistībā ar Eiropas Parlamenta un Padomes
Direktīvu 2004/48/EK par intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu**

{SWD(2017) 431 final} - {SWD(2017) 432 final}

I. IEVADS

Intelektuālā īpašuma tiesības (“IĪT”) aizsargā nemateriālos labumus, ļaujot autoriem, izgudrotājiem un māksliniekiem gūt peļņu no to radošajām un inovatīvajām darbībām. Nemateriālie labumi veido vairāk nekā pusi uzņēmumu vērtības, un to nozīme arvien pieaug. Pasaulē, kur ES uzņēmumi arvien sīvāk konkurē par inovāciju, radošumu un kvalitāti, intelektuālais īpašums (“IĪ”) ir spēcīgs instruments visu uzņēmumu, tostarp mazo un vidējo uzņēmumu (“MVU”), konkurētspējas palielināšanai.

Direktīvā 2004/48/EK par intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu¹ (turpmāk “direktīva” vai “*IPRED*”) ir paredzēts minimāls pasākumu, kārtības un aizsardzības līdzekļu standarta kopums, kas nodrošina intelektuālā īpašuma tiesību efektīvu civiltiesisko piemērošanu. *IPRED* mērķis ir tuvināt valstu tiesību sistēmas, lai iekšējā tirgū nodrošinātu augstu, līdzvērtīgu un viendabīgu aizsardzības līmeni².

Direktīvas izvērtēšanā ir pierādīts, ka *IPRED* izklāstītie pasākumi, kārtība un aizsardzības līdzekļi ir reāli palīdzējuši labāk aizsargāt IĪT visā ES un labāk izskatīt IĪT pārkāpumu lietas civiltiesās. Pamatojoties uz direktīvu, ir izveidots vienots tiesiskais regulējums, saskaņā ar kuru visā Savienībā ir piemērojams vienāds instrumentu kopums. Šajā ziņā ir sasniegts direktīvas mērķis, proti, tuvināt dalībvalstu tiesību sistēmas IĪT civiltiesiskajai piemērošanai³.

Tomēr direktīvā izklāstītie pasākumi, kārtība un aizsardzības līdzekļi netiek īstenoti un piemēroti viendabīgi starp dalībvalstīm. Tas ir tāpēc, ka direktīva paredz minimālo saskaņošanu (t. i., 2. pants skaidri atļauj valsts tiesību aktos paredzēt līdzekļus, kas ir labvēlīgāki tiesību īpašniekiem), līdz ar to direktīvas noteikumi netiek interpretēti vienveidīgi un starp valstīm pastāv civilprocesu un tiesu sistēmas tradīciju atšķirības⁴. Tādējādi, ja daži direktīvas aspekti tiktu precizēti, lai nodrošinātu vienveidīgāku un efektīvāku direktīvas interpretāciju un piemērošanu, tas varētu labvēlīgi ietekmēt ES tiesisko regulējumu attiecībā uz IĪT civiltiesisko piemērošanu.

Ņemot to vērā, ir arī skaidrs, ka *IPRED* piemērošanas joma, pat ja to piemēro pareizi, ir paredzēta tikai to pasākumu, kārtības un aizsardzības līdzekļu regulēšanai, kuri ir pieejami IĪT civiltiesiskajā piemērošanā. Tādējādi *IPRED* pati par sevi nevar atrisināt visas problēmas, par kurām ziņojušas ieinteresētās personas direktīvas izvērtēšanas gaitā⁵, un jo īpaši problēmas, kas plašāk saistītas ar IĪT aizsardzību ārpus tiesvedības konteksta vai pirms tiesvedības. Piemēram, dažas ieinteresētās personas vēlas, lai tiek precizēti vai pārskatīti noteikumi par starpnieku pakalpojumu sniedzēju saistību ierobežojumiem, kas galvenokārt ir izskatīti E-komercijas direktīvā⁶. Komisija ir ņēmusi vērā no ieinteresētajām personām saņemto atgriezenisko saiti par šo jautājumu, un, kaut arī tā ir apņēmusies saglabāt pašreizējo

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīva 2004/48/EK par intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu, OV L 157, 30.4.2004., 45.–86. lpp.

² *IPRED* 10. apsvērumš.

³ Komisijas dienestu darba dokuments (CSWD) — Izvērtējums par Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīvu 2004/48/EK par intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu, SWD(2017) 431.

⁴ Proti, kā liecina visjaunākās apspriedes par direktīvu (rezultāti pieejami vietnē <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/18661>), kaut arī lielākā daļa respondentu puda uzskatu, ka esošie noteikumi ir reāli palīdzējuši intelektuālā īpašuma (IĪ) aizsardzībā un IĪ pārkāpumu novēršanā, daudzi tiesību īpašnieki un jo īpaši starpnieki uzskata, ka direktīvā paredzētie pasākumi, kārtība un aizsardzības līdzekļi netiek piemēroti viendabīgi starp dalībvalstīm.

⁵ CSWD — Direktīvas 2004/48/EK izvērtējums; II pielikums — Kopsavilkuma ziņojums.

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 8. jūnija Direktīva 2000/31/EK par dažiem informācijas sabiedrības pakalpojumu tiesiskiem aspektiem, jo īpaši elektronisko tirdzniecību iekšējā tirgū, 12.–15. pants, OV L 178, 17.7.2000., 1.–16. lpp.

atbildības režīmu⁷, tā nesēnā iniciatīvā ir arī ieviesusi lielāku skaidrību par starpnieku atbildību nelikumīga tiešsaistes satura (arī satura, ar ko tiek pārkāptas IĪT) atklāšanā un izņemšanā⁸.

Ņemot vērā šos apstākļus un jo īpaši pamatojoties uz ieinteresēto personu atsauksmēm *IPRED* izvērtēšanas laikā, Komisija ir nolēmusi izdot šīs vadlīnijas, lai precizētu savu viedokli par direktīvas noteikumiem, kas ir interpretēti atšķirīgi⁹.

Šis paziņojums par vadlīnijām ir visaptveroša IĪ kopuma daļa. Problēmas saistībā ar IĪT piemērošanu, kuras neattiecas uz minēto noteikumu interpretāciju un piemērošanu, un iespējamie to risinājumi ir izklāstīti Komisijas paziņojumā “*A balanced IP enforcement system responding to today's societal challenges*”, kas arī ir minētā kopuma daļa¹⁰.

Šīs vadlīnijas īpaši attiecas uz šādiem *IPRED* noteikumiem:

- piemērošanas joma (1. un 2. pants);
- vispārīgas saistības (3. pants);
- tiesības prasīt pasākumu, kārtības un aizsardzības līdzekļu piemērošanu (4. pants);
- autorības vai īpašuma tiesību prezumpcija (5. pants);
- noteikumi par pierādījumu iegūšanu un saglabāšanu (6. un 7. pants);
- tiesības uz informāciju (8. pants);
- izpildraksti (9. un 11. pants);
- korektīvi pasākumi (10. pants);
- kaitējuma atlīdzinājuma aprēķināšana (13. pants) un
- tiesu izdevumi (14. pants).

Šo vadlīniju mērķis ir atvieglot kompetentajām tiesu iestādēm un citām IĪT piemērošanā iesaistītām personām direktīvas interpretāciju un piemērošanu tiesvedībā, kas notiek minētajās iestādēs. Konkrētie šo vadlīniju mērķi ir šādi:

- nostiprināt IĪT civiltiesiskās piemērošanas regulējuma efektivitāti un lietderīgumu (II sadaļa);
- nodrošināt līdzsvarotu pieeju attiecībā uz IĪT piemērošanu un novērst direktīvā izklāstīto pasākumu, kārtības un aizsardzības līdzekļu ļaunprātīgu izmantošanu (III sadaļa);
- nodrošināt IĪT efektīvu piemērošanu, arī digitālajā kontekstā (IV sadaļa), un
- nodrošināt IĪT piemērošanas vienotā tirgus dimensiju (V sadaļa).

Lai gan vadlīnijās ir ņemts vērā, ka direktīvā izklāstītie pasākumi, kārtība un aizsardzības līdzekļi ir pieejami visiem IĪT piemērošanas sistēmu lietotājiem, tajās īpaša uzmanība ir pievērsta līdzekļiem, kas ir īpaši būtiski MVU. Piemēram, vadlīnijās ir izskatīti noteikumi par kaitējuma atlīdzinājuma aprēķināšanu un tiesu izdevumu piemērošanu un par ļaunprātīgas izmantošanas novēršanas līdzekļiem.

Vadlīnijās izklāstīto viedokļu pamatā ir Eiropas Savienības Tiesas (“Tiesa”) prejudiciāli nolēmumi, kas pieņemti kopš direktīvas pieņemšanas, un secinājumi, kas izriet no *IPRED* izvērtējuma, tostarp sabiedriskās apspriešanas, kā arī valstu līmenī apzinātās paraugprakses. Tādējādi šajās vadlīnijās autoritatīva tiesību aktu interpretācija ir apvienota ar Komisijas viedokļiem, ko vadlīniji lietotāji varētu izmantot iedvesmai.

⁷ Komisijas paziņojums “Tiešsaistes platformas un digitālais vienotais tirgus: Eiropas izdevības un uzdevumi”, COM(2016) 288.

⁸ Komisijas paziņojums “Cīņa pret nelikumīgu saturu tiešsaistē. Tiešsaistes platformu atbildības kāpināšana”, COM(2017) 555.

⁹ Kā norādīts Komisijas *SWD* — Direktīvas 2004/48/EK izvērtējums.

¹⁰ COM(2017) 707.

Šis dokuments nav juridiski saistošs, un sniegtās vadlīnijas neskar Tiesas judikatūru. Šīm vadlīnijām būtu jāatvieglo *IPRED* interpretācija un piemērošana, un vienlaikus tās arī būs ieguldījums Komisijas īstenotajā piemērošanas politikā atbilstīgi LESD 258. pantam.

II. IĪT CIVILTIESISKĀS PIEMĒROŠANAS REGULĒJUMA EFEKTIVITĀTES UN LIETDERĪGUMA PALIELINĀŠANA

1. Pienācīgas kompensācijas nodrošināšana par radīto kaitējumu

Neparedzamā piešķiramās kompensācijas summa un nelielā iespējamība saņemt pienācīgu kompensāciju par radīto kaitējumu ir daži no iemesliem, kas tika minēti, skaidrojot, kāpēc tiesību īpašnieki nepieprasa civiltiesiskās aizsardzības līdzekļus IĪT pārkāpumu gadījumos¹¹. Šis aspekts ir īpaši svarīgs MVU¹².

Prakse liecina, ka kaitējuma atlīdzinājuma novērtēšana par IĪT pārkāpumiem var būt sarežģīta. Tāpēc tiesību īpašnieki, tiesu iestādes, juridisko profesiju pārstāvji un sabiedrība ir pieprasījusi lielāku juridisko skaidrību attiecībā uz kaitējuma atlīdzinājuma aprēķināšanu, kā arī taisnīgāku tā piešķiršanu.

Kaitējuma atlīdzinājuma aprēķināšana

Saskaņā ar direktīvas 13. panta 1. punktu dalībvalstīm ir jānodrošina, ka kompetentās tiesu iestādes, saņemot cietušās puses iesniegumu, piespriež pārkāpējam, kas apzināti ir iesaistījies kontrafakta darbībā vai kam ir bijis pamats apzināties, ka minētā darbība ir kontrafakta darbība, izmaksāt tiesību īpašniekam kompensāciju, kas atbilst pārkāpuma dēļ radītā kaitējuma apmēram. Ja pārkāpējs kontrafakta darbībās ir iesaistījies neapzināti vai viņam nav bijis pamata to apzināties, dalībvalstīm ir iespēja pilnvarot tiesu iestādes dot rīkojumu par peļņas vai iepriekš noteiktā kaitējuma atlīdzinājuma atgūšanu (13. panta 2. punkts).

Saskaņā ar 13. panta 1. punktu kaitējuma atlīdzinājumam ir jāatbilst pārkāpuma dēļ radītā kaitējuma apmēram. Mērķis ir kompensēt kaitējumu pilnā apmērā¹³.

Direktīva paredz divas iespējas, kā noteikt šādu kaitējuma atlīdzinājumu. Tā summu var noteikt tiesu iestādes:

- ņemot vērā visus attiecīgos aspektus, piemēram, cietušajai pusei radītās negatīvās sekas, tostarp zaudēto peļņu, pārkāpēja negodīgi gūto peļņu un attiecīgos gadījumos arī citus faktorus, kas nav ekonomiskie faktori, piemēram, tiesību īpašniekam pārkāpuma dēļ nodarīto morālo kaitējumu (13. panta 1. punkta a) apakšpunkts), vai arī
- attiecīgos gadījumos kaitējuma atlīdzinājumu nosakot kā vienreizēju maksājumu, pamatojoties uz tādiem faktoriem kā vismaz autoratlīdzības summa, kas būtu saņemta, ja pārkāpējs būtu prasījis atļauju izmantot attiecīgās IĪT (“hipotētiska autoratlīdzība”) (13. panta 1. punkta b) apakšpunkts).

Šā noteikuma mērķis nav paredzēt dalībvalstīm saistības noteikt soda maksu, bet gan kompensāciju, ko nosaka atbilstīgi objektīvam kritērijam, ņemot vērā tiesību īpašniekam

¹¹ Apspriešana par IĪT piemērošanas tiesiskā regulējuma izvērtēšanu un modernizāciju, 26.–28. lpp.

¹² Turpat, 10. lpp. Kā norādītie galvenie iemesli, kāpēc MVU nesāk tiesāšanos, bija tiesāšanās izmaksas, resursu trūkums un rezultāta neparedzamība.

¹³ Tiesas spriedums (piektā palāta), 2016. gada 17. marts, *Christian Liffers/Producciones Mandarina SL un Mediaset España Comunicación SA, anciennement Gestevisión Telecinco SA*, [C-99/15](#), EU:C:2016:173, 25. punkts.

radītos zaudējumus, piemēram, izdevumus saistībā ar pārkāpuma un pārkāpēja noteikšanu un meklēšanu¹⁴.

IPRED 13. panta 1. punkta formulējums liecina, ka dalībvalstīm ir jānodrošina, ka abas šajā noteikumā paredzētās kaitējuma atlīdzinājuma noteikšanas metodes ir atspoguļotas to vietējos tiesību aktos. Tāpēc atšķirībā, piemēram, no 13. panta 2. punkta šīs nav divas iespējas, ko dalībvalstis var izvēlēties; prasītājs un galu galā kompetentā tiesu iestāde izlemj, kura no šīm abām alternatīvajām metodēm ir piemērojama, lai noteiktu kaitējuma atlīdzinājumu konkrētā gadījumā.

Ja ir jāizvēlas starp abām alternatīvajām metodēm konkrētā gadījumā, saskaņā ar 13. panta 1. punkta formulējumu konkrētajam gadījumam jābūt "attiecīgam", lai varētu piemērot minētā punkta b) apakšpunktā noteikto vienreizēja maksājuma metodi. *IPRED* 26. apsvērumā ir minēts piemērs, proti, situācijas, kad ir grūti noteikt faktiski radītā kaitējuma apjomu. Ir ziņots,¹⁵ ka dažos gadījumos saskaņā ar piemērojamiem valsts tiesību aktiem prasītāji var pieprasīt kaitējuma atlīdzinājuma aprēķinu saskaņā ar minēto metodi tikai tad, ja a) apakšpunktā minēto metodi nav iespējams izmantot. Komisija uzskata, ka šāda interpretācija nav saskaņā ar direktīvu, ņemot vērā, ka 26. apsvērumā šāds gadījums minēts tikai kā piemērs, turklāt tajā ir atsauce uz otras metodes izmantošanas sarežģītību un neiespējamību. Ņemot vērā 17. apsvērumu, 3. pantā noteiktās vispārējās prasības, tostarp attiecībā uz efektivitāti un samērīgumu, kā arī mērķi nodrošināt kompensāciju, pamatojoties uz objektīvu kritēriju, tas, vai attiecīgajā gadījumā ir piemērojama vienreizēja maksājuma metode, ir jānosaka, ņemot vērā katra individuālā gadījuma apstākļus.

Komisija uzskata, ka iespēja noteikt kaitējuma atlīdzinājumu, pamatojoties uz vienreizēja maksājuma metodi saskaņā ar 13. panta 1. punkta b) apakšpunktu, ir alternatīva metodei, kas noteikta 13. panta 1. punkta a) apakšpunktā, kurā ir paredzēts, ka ir jāidentificē un kvantitatīvi jānovērtē visi attiecīgie aspekti, un kompetentajām tiesu iestādēm principā jābūt pieejamām abām šīm metodēm. Minētajām iestādēm jābūt iespējai noteikt kaitējuma atlīdzinājumu, pamatojoties uz vienreizēja maksājuma metodi atbilstoši b) apakšpunktam, kad tās uzskata, ka tas ir atbilstoši, ņemot vērā konkrētās izskatāmās lietas apstākļus, it īpaši tad, ja kaitējuma atlīdzinājumu ir sarežģīti noteikt, pamatojoties uz a) apakšpunktā noteikto metodi.

Morāls kaitējums

Ir ziņots par grūtībām aprēķināt kaitējuma atlīdzinājumu gadījumos, kad pastāv iespēja saņemt kompensāciju par nodarīto morālo kaitējumu¹⁶. Piemēram, kompensācija par morālu kaitējumu ir pieprasīta gadījumos, kad ir bijis nodarīts kaitējums tiesību īpašnieka reputācijai, kad tiesību īpašniekam ir radītas emocionālas ciešanas, pārkāpuma izraisīts kaitējums utt.¹⁷

Šajā ziņā *IPRED* 13. panta 1. punkta a) apakšpunkts ir skaidrs, jo tajā ir tieši minēts, ka citi faktori, kas nav ekonomiskie faktori, piemēram, tiesību īpašniekam pārkāpuma dēļ nodarītais morālais kaitējums, var būt viens no "attiecīgajiem aspektiem", kas jāņem vērā, nosakot kaitējuma atlīdzinājumu saskaņā ar minētajā noteikumā paredzēto metodi.

Turpretī *IPRED* 13. panta 1. punkta b) apakšpunktā nav tieši minēta iespēja saņemt kompensāciju par morālo kaitējumu, aprēķinot kaitējuma atlīdzinājumu saskaņā ar vienreizēja maksājuma metodi. Tomēr Tiesa ir norādījusi¹⁸, ka minētais noteikums neliedz piešķirt šādu kompensāciju un ka faktiski, nosakot vienreizēju maksājumu, ir jāņem vērā nodarītais

¹⁴ *IPRED* 26. apsvēruma.

¹⁵ CSWD — Direktīvas 2004/48/EK izvērtējums, II pielikums — Kopsavilkuma ziņojums.

¹⁶ CSWD — Direktīvas 2004/48/EK izvērtējums, 17. lpp. un III pielikums.

¹⁷ Eiropas Intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumu novērošanas centrs, "Damages in Intellectual Property Rights", 4. lpp.

¹⁸ *Liffers*, C-99/15, 15.–27. punkts.

morālais kaitējums, lai tiktu sasniegts mērķis nodrošināt pilnu kompensāciju par faktisko nodarīto kaitējumu.

No IĪT pārkāpuma cietusī puse, kas iesniedz prasību saņemt kompensāciju par nodarīto kaitējumu, kuru nosaka saskaņā ar *IPRED* 13. panta 1. punkta b) apakšpunktā minēto vienreizēja maksājuma metodi, var pieprasīt un — ja prasība ir pamatota — saņemt kompensāciju ne tikai par materiālajiem zaudējumiem, bet arī par pārkāpuma dēļ nodarīto morālo kaitējumu.

Kaitējuma atlīdzinājuma kā vienreizēja maksājuma noteikšana

IPRED izvērtēšanas procesā tika ziņots par grūtībām noteikt kaitējuma atlīdzinājumu, pamatojoties uz 13. panta 1. punkta b) apakšpunktā minēto metodi¹⁹. Jo īpaši tika argumentēts, ka atlīdzinājums, kas atbilst tikai vienreizējai hipotētiskās autoratlīdzības summai, nav pietiekams, lai ar to kompensētu faktisko radīto kaitējumu, un tam nav pietiekamas preventīvās ietekmes. Šajā saistībā tika apspriests, vai direktīva pieļauj iespēju izmaksāt atlīdzinājumu, ko veidotu daudzkārtēja hipotētiskās autoratlīdzības summa.

Nesen izskatītā lietā²⁰ Tiesa norādīja, ka aizskarto autora mantisko tiesību īpašnieks var prasīt no personas, kas pārkāpusi šīs tiesības, atlīdzināt nodarītos zaudējumus, samaksājot summu, kura atbilst divkārtšai hipotētiskās autoratlīdzības summai, ja piemērojamie valsts tiesību akti paredz šādu iespēju. Tiesa arī paskaidroja, ka IĪT aizskāruma gadījumā hipotētiskās autoratlīdzības vienkārša samaksa nevar garantēt visu faktiski nodarīto zaudējumu atlīdzību, jo, kā atzīmēja Tiesa, pati šīs autoratlīdzības samaksa nenodrošinātu ne to iespējamo izdevumu atlīdzību, kas saistīti ar iespējamo pārkāpumu noteikšanu un izmeklēšanu, ne iespējamā morālā kaitējuma atlīdzināšanu vai procentu samaksu par maksājamām summām²¹. Konkrētajā lietā ir arī atzīmēts, ka vienreizējas summas metodes izmantošana būtībā nozīmē, ka šādi aprēķinātā atlīdzība var nebūt tieši samērīga ar aizskartajai personai faktiski nodarītajiem zaudējumiem un ka šajā ziņā cēloņsakarības prasību nedrīkst interpretēt un piemērot pārāk šauri²².

Pamatojoties uz šo judikatūru, Komisija secina, ka atlīdzinājums, kas noteikts, izmantojot vienreizēja maksājuma metodi, nekādā ziņā nav ierobežots tikai līdz vienreizējai hipotētiskās autoratlīdzības summai un ka atkarībā no konkrētā gadījuma maksājuma summa var arī būt lielāka. Šķiet arī, ka kompetentajām tiesu iestādēm ir zināma rīcības brīvība, nosakot kaitējuma atlīdzinājumu atbilstoši šai metodei. Direktīvas 13. panta 1. punkta b) apakšpunktā aprakstīto metodi attiecīgi var tikpat kā uzskatīt par minēto iestāžu pilnvarām aprēķināt radīto kaitējumu, pamatojoties uz pieejamiem faktoriem²³.

IPRED 13. panta 1. punkta b) apakšpunkts neaizliedz valsts tiesību aktus, kas nosaka, ka aizskarto IĪT īpašnieks var pieprasīt, lai pārkāpējs tam samaksā summu, kas atbilst divkārtējai hipotētiskajai autoratlīdzībai. Lai gan *IPRED* 13. panta 1. punkta b) apakšpunkts tieši neparedz šādu hipotētiskās autoratlīdzības divkārtēšanu, valsts tiesību aktos, ar kuriem īsteno šo noteikumu, ir jābūt paredzētai tiesību īpašnieka iespējai pieprasīt, lai kaitējuma atlīdzinājums, ko nosaka atbilstoši vienreizēja maksājuma metodei, tiek aprēķināts, pamatojoties ne tikai uz vienreizēju hipotētiskās autoratlīdzības summu, bet arī uz citiem

¹⁹ CSWD — Direktīvas 2004/48/EK izvērtējums, III pielikums.

²⁰ Tiesas spriedums (piektā palāta), 2017. gada 25. janvāris, *Stowarzyszenie "Oławska Telewizja Kablowa" w Oławie / Stowarzyszenie Filmowców Polskich w Warszawie*, [C-367/15](#), EU:C:2017:36.

²¹ OTK, [C-367/15](#), 30. punkts. Sk. arī *Liffers*, [C-99/15](#), 18. punktu.

²² OTK, [C-367/15](#), 26. un 32. punkts.

²³ Līdzīgas pilnvaras, kas gan ir piemērojamas tikai konkrētos apstākļos, ir ietvertas 17. panta 1. punktā Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 26. novembra Direktīvā 2014/104/ES par atsevišķiem noteikumiem, kuri valstu tiesībās reglamentē zaudējumu atlīdzināšanas prasības par dalībvalstu un Eiropas Savienības konkurences tiesību pārkāpumiem, OV L 349, 5.12.2014., 1.–19. lpp.

attiecīgajiem aspektiem. Tas var ietvert kompensāciju par visām izmaksām, kas saistītas ar iespējamā pārkāpuma noteikšanu un izmeklēšanu, un kompensāciju par iespējamu morālu kaitējumu vai procentus par maksājamām summām.

2. Skaidru un efektīvu noteikumu paredzēšana par tiesu izdevumu atlīdzināšanu

Sabiedriskās apspriešanas²⁴ rezultāti liecina, ka galvenie iemesli, kāpēc tiesību īpašnieki nepieprasa civiltiesiskās aizsardzības līdzekļus par iespējamiem IĪT pārkāpumu gadījumiem, ir advokāta honorāri un citi ar tiesvedību saistīti izdevumi, kā arī tas, ka, pēc tiesību īpašnieku ieskatiem, ir maza varbūtība, ka tie saņems atbilstošu kompensāciju par tiesu izdevumiem un citām izmaksām. *IPRED* izvērtējums apliecināja²⁵, ka noteikumi par tiesu izdevumu atlīdzināšanu visā ES ir atšķirīgi un dažos gadījumos nepietiekami, lai segtu visas lietā uzvarējušajai pusei radušās izmaksas.

Saskaņā ar direktīvas 14. pantu pieņemamus un samērīgus tiesu izdevumus un citas izmaksas, kas radušās lietā uzvarējušajai pusei, sedz zaudējusī puse, ja vien tas nav pretrunā taisnīguma principiem. Direktīvas 14. pantā noteiktais tiesu izdevumu atlīdzināšanas princips ir piemērojams visu veidu tiesvedībai, uz ko attiecas direktīva, t. i., tiesvedībai par IĪT pārkāpumiem. Kā precizējusi Tiesa, tas attiecas arī, piemēram, uz tiesvedību saistībā ar kompensācijas piešķiršanu par kaitējumu, kas radīts pusēm, kurām kļūdaini piemēroti konkrēti izpildes pasākumi saskaņā ar direktīvas 7. panta 4. punktu un 9. panta 7. punktu²⁶, kā arī uz eksekvāturās procedūru, lai atzītu un izpildītu spriedumu par IĪT piemērošanu²⁷. Neattiecas uz tiesvedību par spēkā neesības atzīšanu²⁸.

Lai gan šis vispārējais princips nodrošina valsts tiesu iestādēm pamatu izmaksu atlīdzināšanai, minētajām iestādēm, aprēķinot faktisko piešķiramo summu, parasti ir saistoši sīkāk izstrādāti valstu režīmi attiecībā uz šo jautājumu. Daži no šādiem valstu režīmiem neattiecas konkrēti uz intelektuālo īpašumu, ir balstīti uz vienotas likmes shēmu (maksimālie ierobežojumi) un/vai tajos ir atsauces uz valsts tiesību normām, kas reglamentē advokāta vai patentu advokāta palīdzības minimālos izdevumus. Tādējādi dalībvalstu režīmi ievērojami atšķiras, ciktāl runa ir par tiesu izdevumu aprēķināšanu un atlīdzināšanu un procedūrām, kas reglamentē šo jautājumu²⁹.

Vienotas likmes shēma

Šajā kontekstā tika apšaubīts, vai valstu režīmi, kuru pamatā ir vienotas likmes shēma un kuros ir norādīta maksimālā izmaksu summa, ko var atlīdzināt, ir atbilstoši *IPRED* 14. pantam.

Tiesa ir paskaidrojusi³⁰, ka tiesību akti, kas paredz vienotas likmes atlīdzību par advokāta honorāriem, principā var būt pamatoti, ja vien to mērķis ir nodrošināt, ka atlīdzināmie izdevumi ir pieņemami. Šādos tiesību aktos būtu jāņem vērā tādi faktori kā tiesvedības priekšmets, iesaistītā summa vai veicamā darba apjoms, lai pārstāvētu attiecīgo klientu. Tas tā var būt gadījumā, kad konkrēto tiesību aktu mērķis ir izslēgt pārmērīgu izmaksu atlīdzināšanu. Pārmērīgas izmaksas rodas, ja lietā uzvarējusī puse un tās advokāts ir

²⁴ Apspriešana par IĪT piemērošanas tiesiskā regulējuma izvērtēšanu un modernizāciju, 28.–30. lpp.

²⁵ CSWD — Direktīvas 2004/48/EK izvērtējums; 20. lpp. un III pielikums.

²⁶ Tiesas spriedums (pirmā palāta), 2015. gada 16. jūlijs, *Diageo Brands BV / Simiramida-04 EOOD*, [C-681/13](#), EU:C:2015:471.

²⁷ Tiesas spriedums (virspalāta), 2011. gada 18. oktobris, *Realchemie Nederland BV / Bayer CropScience AG*, [C-406/09](#), EU:C:2011:668.

²⁸ *Bericap*, [C-180/11](#), 77.–82. punkts.

²⁹ “Support study for the ex-post evaluation and ex-ante impact analysis of the IPR enforcement Directive”, Technopolis grupa konsorciā ar EY un Schalast Rechtsanwälte, 2017. gads, 69. un 70. lpp.

³⁰ *UVP*, [C-57/15](#), 25. punkts.

vienojušies par neparasti lieliem honorāriem vai ja advokāts sniedz pakalpojumus, kas netiek uzskatīti par vajadzīgiem, lai piemērotu attiecīgās intelektuālā īpašuma tiesības.

Tiesa ir arī nospriedusi, ka³¹ *IPRED* 14. pantā noteiktā prasība, ka lietā zaudējušajai pusei ir jāsedz “pieņemami” tiesāšanās izdevumi, nevar būt pamatojums valsts tiesību aktiem, ar kuriem šo noteikumu piemēro tādējādi, ka tiek noteikta vienota likme, kas ir ievērojami zemāka nekā vidējā likme, kuru parasti piemēro par advokāta pakalpojumiem konkrētajā dalībvalstī. Šādi tiesību akti būtu nesaderīgi ar *IPRED* 3. panta 2. punktu, kas nosaka, ka paredzētajiem pasākumiem, kārtībai un aizsardzības līdzekļiem jābūt preventīviem.

Turklāt *IPRED* 14. pants paredz, ka tiesu izdevumiem, kas jāsedz lietā zaudējušajai pusei, jābūt “samērīgiem”. Šajā saistībā Tiesa konstatēja, ka samērīguma prasība nenozīmē, ka lietā zaudējušajai pusei noteikti jāsedz otrai pusei radušies izdevumi pilnā apmērā, tomēr tā nozīmē, ka lietā uzvarējušajai pusei jābūt tiesīgai saņemt atlīdzību vismaz par tai faktiski radušos pieņemamo izdevumu ievērojamu un pienācīgu daļu. Tāpēc valsts tiesību aktiem, kas nosaka absolūtu robežvērtību advokāta izdevumiem, jānodrošina, no vienas puses, ka šāda robežvērtība atspoguļo reālās likmes, ko piemēro par advokāta pakalpojumiem intelektuālā īpašuma jomā. No otras puses, šādiem tiesību aktiem tomēr arī jānodrošina, ka vismaz ievērojamu un pienācīgu daļu no lietā uzvarējušās puses faktiskajiem pieņemamajiem izdevumiem sedz lietā zaudējušī puse³².

IPRED 14. pants neliedz valsts tiesību aktos noteikt vienotas likmes shēmu advokāta palīdzības izdevumu atlīdzināšanai, ja vien šāda likme nodrošina, ka izdevumi, kas jāsedz lietā zaudējušajai pusei, ir pieņemami, ņemot vērā lietas specifiku. Tomēr 14. pants aizliedz valsts tiesību aktos noteikt vienotas likmes, kas ir pārāk zemas, lai nodrošinātu, ka vismaz ievērojamu un pienācīgu daļu no lietā uzvarējušās puses pieņemamajiem izdevumiem sedz lietā zaudējušī puse.

Atlīdzināmo izdevumu veidi

Citas atšķirības starp dalībvalstīm un to tiesību aktiem ir saistītas ar izdevumu veidiem, uz kuriem attiecas valsts tiesību aktu noteikumi, ar ko īsteno *IPRED* 14. pantu. Lai gan praksē tiesu izdevumi par tiesvedības ierosināšanu un citi procesuālie izdevumi bieži vien tiek atlīdzināti pilnā apmērā, ārēju ekspertu izdevumi, atlīdzība advokātiem un citi advokātu izdevumi vismaz dažos gadījumos tiek segti tikai daļēji³³.

Saskaņā ar 14. pantu pārkāpējam parasti ir pilnībā jāuzņemas atbildība par savas rīcības finansiālajām sekām³⁴; turpretī lietā uzvarējušajai pusei ir tiesības uz vismaz ievērojamas un pienācīgas tai faktiski radušos pieņemamo izdevumu daļas atlīdzinājumu³⁵.

Konkrētāk — lai gan *IPRED* 14. pantā ir atsaucē uz “tiesu izdevumiem un citām izmaksām, kas radušās lietā uzvarējušajai pusei”, direktīvā tomēr nav definēts, ko šie jēdzieni konkrēti nozīmē. Tiesa ir nospriedusi, ka jēdziens “tiesu izdevumi” cita starpā ietver advokāta honorārus³⁶. Tā arī nosprieda, ka jēdziens “citas izmaksas” principā ietver arī izmaksas, kas radušās par tehniskā padomdevēja pakalpojumiem³⁷. Tomēr Tiesa arī norādīja, ka pēdējais

³¹ *UVP*, [C-57/15](#), 26. un 27. punkts.

³² *UVP*, [C-57/15](#), 29. un 30. punkts.

³³ Apspriešana par IIT piemērošanas tiesiskā regulējuma izvērtēšanu un modernizāciju, 28. lpp.

³⁴ *Realchemie*, [C-406/09](#), 49. pants.

³⁵ Tiesas spriedums (piektā palāta), 2016. gada 28. jūlijs, *United Video Properties Inc. / Telenet NV (UVP)*, [C-57/15](#), EU:C:2016:611, 29. punkts.

³⁶ *UVP*, [C-57/15](#), 22. punkts.

³⁷ *UVP*, [C-57/15](#), 34. punkts.

minētais jēdziens ir jāinterpretē šauri un attiecīgi jāuzskata, ka “citas izmaksas” 14. panta nozīmē ietver tikai tās izmaksas, kas ir tieši un cieši saistītas ar attiecīgo tiesvedību³⁸.

Šajā saistībā Tiesa konstatēja, ka noteikšanas un izmeklēšanas izmaksas, kas *inter alia* rodas, tehniskam padomdevējam veicot vispārēju tirgus novērošanu un atklājot iespējamus intelektuālā īpašuma tiesību aktu pārkāpumus, kuri piedēvējami attiecīgajā posmā nezināmiem pārkāpējiem, neliecina par šādu ciešu un tiešu saikni. Tomēr tā arī nosprieda, ka tehniska padomdevēja pakalpojumi neatkarīgi no to rakstura ir nepieciešami, lai konkrētā gadījumā varētu lietderīgi celt prasību tiesā nolūkā nodrošināt šādu tiesību ievērošanu, un izdevumi saistībā ar šā padomdevēja palīdzību ietilpst “citos izdevumos”. Atbilstoši *IPRED* 14. pantam tie ir “citi izdevumi”, kas jāsedz lietā zaudējušajai pusei³⁹.

Tiesa ir arī precizējusi⁴⁰, ka *IPRED* 14. pants nepieļauj valsts tiesību normas, kas paredz tehniska padomdevēja izdevumu atlīdzināšanu tikai tad, ja ir vainojama lietā zaudējusī puse, ja šie izdevumi ir tieši un cieši saistīti ar tiesvedību, kuras mērķis ir nodrošināt intelektuālā īpašuma tiesību ievērošanu.

Visbeidzot, šajā saistībā ir svarīgi norādīt, ka iepriekšminētais nenozīmē, ka izdevumus, uz kuriem neattiecas 14. pants, nevar kompensēt. Tas nozīmē, ka attiecīgā gadījumā kompensācija par šādiem izdevumiem, piemēram, par pārkāpuma un pārkāpēja noteikšanas un izmeklēšanas izdevumiem⁴¹, jāpieprasa, iesniedzot prasību par kaitējuma atlīdzināšanu atbilstoši 13. pantam.

IPRED 14. pants attiecas uz tiesu izdevumiem, kas ietver advokāta honorārus, kā arī uz citiem izdevumiem, kas ir tieši un cieši saistīti ar attiecīgo tiesvedību. Pēdējie minētie izdevumi ietver izdevumus par tehniska padomdevēja pakalpojumiem, ja šādi pakalpojumi ir nepieciešami, lai varētu lietderīgi celt prasību tiesā nolūkā konkrētajā gadījumā nodrošināt šādu tiesību ievērošanu.

3. Komerציāla rakstura pārkāpumi

Daži no *IPRED* izklāstītajiem līdzekļiem ir jāpiemēro tikai IĪT komerciāla rakstura pārkāpumiem (6. panta 2. punkts un 9. panta 2. punkts) vai attiecas uz personām, kuras nav pārkāpēji (8. panta 1. punkta a)–c) apakšpunkts), bet par kurām konstatēts, ka to rīcībā ir kontrafakta preces vai ka tās izmanto kontrafakta pakalpojumus komercdarbībai raksturīgā daudzumā vai sniedz komerciāla rakstura pakalpojumus, kas izmantoti nelikumīgās darbībās⁴².

IĪT piemērošanas tiesiskā regulējuma kontekstā jēdziens “komerciāls raksturs” pieprasa konkrētu plašāka mēroga vai agresīvāku pasākumu piemērošanu, ja izdarīti noteiktas smaguma pakāpes pārkāpumi, tādējādi nodrošinot, ka tiek efektīvi novērsti pārkāpumi, kam ir viskaitējošākā ietekme, un vienlaikus arī saglabāts samērīgums un līdzsvarota pieeja. Tomēr šķiet, ka dalībvalstīs šis jēdziens tiek saprasts un piemērots atšķirīgi.

Jēdziens “komerciāls raksturs” direktīvā nav definēts. Direktīvā arī nav tiešas atsauces uz dalībvalstu tiesību aktiem, kuros būtu noteikta šā jēdziena nozīme. Saskaņā ar iedibināto judikatūru gan no vajadzības vienvēidīgi piemērot ES tiesību aktus, gan no vienlīdzības

³⁸ *UVP*, C-57/15, 36. punkts.

³⁹ *UVP*, C-57/15, 39. un 40. punkts.

⁴⁰ *UVP*, C-57/15, 40. punkts.

⁴¹ Sk. *IPRED* 26. apsvērumu.

⁴² Kā norādīts *IPRED* 14. apsvērumā, “tas neierobežo dalībvalstu iespēju šos pasākumus piemērot arī citām darbībām.”

principa izriet, ka šādos gadījumos šis jēdziens visā ES ir jāinterpretē autonomi un vienveidīgi⁴³.

Turklāt *IPRED* 14. apsvērumā ir sniegts zināms skaidrojums, norādot, ka šis jēdziens attiecas uz darbībām, “ko veic, lai gūtu tiešu vai netiešu ekonomisku vai komerciālu labumu; tas parasti izslēdz darbības, ko godprātīgi veic galapatērētāji.”

Turklāt jēdziens “komerciāls raksturs” *TRIPS* nolīguma 61. panta nozīmē tika pamatīgi apspriests Pasaules Tirdzniecības organizācijas (PTO) strīdu izšķiršanas kolēģijas ziņojumā⁴⁴. Komisija, apspriežot šo jēdzienu, ņēma vērā vārdu “komerciāls” un “raksturs” parasto nozīmi un secināja, ka šis jēdziens ir interpretējams, atsaucoties uz kvalitatīviem un kvantitatīviem elementiem, un ka tas attiecas uz tipiskas vai parastas komerciālas darbības apmēru vai apjomu attiecībā uz konkrētu produktu konkrētā tirgū⁴⁵. Lai gan *TRIPS* nolīgumā šis jēdziens ir lietots nedaudz atšķirīgā kontekstā nekā *IPRED*⁴⁶ un ES tiesiskajā kārtībā šādi komisiju ziņojumi kā tādi nav saistoši, interpretējot sekundāru ES tiesību aktu, kāds ir *IPRED*, Komisija tomēr uzskata minēto ziņojumu par noderīgu atsauces punktu⁴⁷.

No iepriekšminētā izriet, ka, pēc Komisijas ieskatiem, jēdzienu “komerciāls raksturs”, kā tas lietots dažādos *IPRED* noteikumos, nedrīkst interpretēt tikai kvantitatīvi; jāņem vērā arī konkrēti kvalitatīvi elementi, piemēram, tas, vai attiecīgā darbība parasti tiek veikta, lai gūtu ekonomisku vai komerciālu labumu.

Jēdziens “komerciāls raksturs”, kā tas paredzēts *IPRED* 6. panta 2. punktā, 8. panta 1. punktā un 9. panta 2. punktā, ir jāinterpretē un jāpiemēro, ņemot vērā kvalitatīvus elementus, piemēram, ekonomisko vai komerciālo labumu, ko plānots gūt, izdarot attiecīgos pārkāpumus, kā arī kvantitatīvus elementus, piemēram, pārkāpumu skaitu un apjomu, kas ir būtiski šajā konkrētajā gadījumā.

III. LĪDZSVAROTAS PIEEJAS NODROŠINĀŠANA ATTIECĪBĀ UZ IĪT PIEMĒROŠANU UN ĻAUNPRĀTĪGAS IZMANTOŠANAS NOVĒRŠANU

1. Vispārīgās saistības un pamattiesības

Direktīvā ir noteiktas vispārīgas saistības paredzēt pasākumus, kārtību un aizsardzības līdzekļus, kas vajadzīgi IĪT piemērošanai. Tiem ir jābūt “taisnīgiem”, un tie nedrīkst būt “nevajadzīgi sarežģīti vai dārgi” un ietvert “nepamatotus termiņus vai kavēšanos”; tiem arī jābūt efektīviem, samērīgiem un preventīviem, tie nedrīkst radīt šķēršļus tirdzniecībai un tiem jānodrošina aizsardzība pret ļaunprātīgu izmantošanu (3. panta 1. un 2. punkts). Turklāt šādi pasākumi, kārtība un aizsardzības līdzekļi katrā atsevišķā gadījumā ir jānosaka tā, lai pienācīgi ņemtu vērā attiecīgā gadījuma specifiku, tostarp attiecīgo intelektuālā īpašuma tiesību īpašās pazīmes un, ja vajadzīgs, to, vai pārkāpums ir izdarīts apzināti vai neapzināti⁴⁸.

⁴³ Piemēram, Tiesas spriedums (virspalāta), 2014. gada 3. septembris, *Johan Deckmyn un Vrijheidsfonds VZW / Helena Vandersteen un citi*, C-201/13, EU:C:2014:2132, 14. punkts.

⁴⁴ PTO komisijas 2009. gada 26. janvāra ziņojums [WT/DS362/R](#), 75.–98. lpp.

⁴⁵ [WT/DS362/R](#), VII sadaļas 601.–603. punkts un VII sadaļas 635.–636. punkts.

⁴⁶ Proti, saistībā ar konkrētiem krimināltiesību pasākumiem, savukārt *IPRED* šis jēdziens ir lietots saistībā ar konkrētiem civiltiesību līdzekļiem.

⁴⁷ Šajā ziņā var atzīmēt, pirmkārt, ka ES ir arī *TRIPS* nolīguma puse (sk. *IPRED* 4. apsvērumu), un tas nozīmē, ka tā noteikumi ir ES tiesiskās kārtības neatņemama daļa (sk. piemēram, C-180/11, *Bericap*, 67. punktu), un, otrkārt, ka arī saskaņā ar Tiesas judikatūru sekundāros ES tiesību aktos, kāds ir *IPRED*, lietotu nedefinētu terminu parastā nozīmē ir svarīgs elements šādu terminu interpretācijā (sk. piemēram, C-201/13, *Deckmyn*, 19. punktu).

⁴⁸ *IPRED* 17. apsvērumus.

Tādējādi, lai nodrošinātu IĪT civiltiesiskās piemērošanas sistēmas līdzsvarotu izmantošanu, kompetentajām tiesu iestādēm, apsverot *IPRED* paredzēto pasākumu, kārtības un aizsardzības līdzekļu piešķiršanu, parasti būtu jāveic novērtējums katrā atsevišķā gadījumā.

IPRED direktīvā ir ievērotas visas pamattiesības, un tā atbilst principiem, kas jo īpaši atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā (“Harta”); konkrētāk, direktīva tiecas nodrošināt intelektuālā īpašuma tiesību ievērošanu saskaņā ar Hartas 17. panta 2. punktu⁴⁹. Tas nozīmē, ka direktīvas noteikumi ir jāinterpretē un jāpiemēro tādējādi, ka tiek ne tikai aizsargātas šīs īpašās pamattiesības, bet arī pilnībā ņemtas vērā un ievērotas citas attiecīgās pamattiesības. Šādas citas pamattiesības atkarībā no konkrētā gadījuma var ietvert tiesības uz tiesību efektīvu aizsardzību un privātās dzīves un personas datu aizsardzību, kā arī tiesības uz vārda brīvību un darījumdarbības brīvību⁵⁰. Šis jautājums ir iztīrīts vairākos Tiesas spriedumos, kas pasludināti pēc direktīvas pieņemšanas.

Konkrētāk, spriedumā *Promusicae* lietā⁵¹ Tiesa izskatīja jautājumu par dažādu pamattiesību līdzsvarošanu, kad tā interpretēja E-komercijas direktīvas, Informācijas sabiedrības direktīvas⁵², *IPRED* un E-privātuma direktīvas noteikumus⁵³, ņemot vērā Hartu. Tiesa paskaidroja, ka, interpretējot minētās direktīvas, attiecīgajām valsts iestādēm un tiesām jānodrošina atbilstošs līdzsvars starp dažādajām iesaistītajām pamattiesībām un jāpārlicinās, ka nav konflikta ar citiem ES tiesību aktu pamatprincipiem, piemēram, samērīguma principu. Konkrētajā lietā Tiesa secināja, ka dalībvalstīm nav jāparedz pienākums paziņot personas datus, lai nodrošinātu autortiesību efektīvu aizsardzību civilā tiesvedībā. Tomēr Tiesa arī secināja, ka dalībvalstīm, transponējot iepriekš minētās direktīvas, tās jāinterpretē tādējādi, ka tiek nodrošināts atbilstošs līdzsvars starp pamattiesībām, kas garantē personas datu un privātās dzīves aizsardzību, un pamattiesībām uz īpašumu un tiesību efektīvu aizsardzību tiesā.

Šī pieeja tika plašāk atspoguļota Tiesas turpmākos lēmumos⁵⁴, kuros sniegts vairāk norādījumu par to, kā nodrošināt atbilstošu līdzsvaru starp dažādām konfliktējošām pamattiesībām, *inter alia*, lemjot par pieprasījumiem piešķirt tiesības uz informāciju un par izpildrakstu apstiprināšanu⁵⁵.

Lai gan minētie lēmumi tika pieņemti konkrēti saistībā ar tiesvedību par autortiesību pārkāpumiem, Tiesas analīze kopumā attiecas uz līdzsvaru starp attiecīgajām pamattiesībām. Tāpēc Komisija uzskata, ka prasība nodrošināt atbilstošu līdzsvaru starp šādām tiesībām, ņemot vērā vispārējo proporcionalitātes principu, ir piemērojama ne tikai autortiesību pārkāpumu gadījumos, bet gadījumos, kas saistīti ar visām IĪT, uz kurām attiecas *IPRED*.

⁴⁹ *IPRED* 32. apsvērumš.

⁵⁰ Sk. attiecīgi Hartas 47., 7., 8., 11. un 16. pantu.

⁵¹ Tiesas spriedums (virspalāta), 2008. gada 29. janvāris, *Productores de Música de España (Promusicae) / Telefónica de España SAU*, [C-275/06](#), EU:C:2008:54, 68. punkts.

⁵² Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 22. maija Direktīva 2001/29/EK par dažu autortiesību un blakustiesību aspektu saskaņošanu informācijas sabiedrībā, OV L 167, 22.6.2001., 10.–19. lpp.

⁵³ Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 12. jūlija Direktīva 2002/58/EK par personas datu apstrādi un privātās dzīves aizsardzību elektronisko komunikāciju nozarē, OV L 201, 31.7.2002., 37.–47. lpp. (kas papildina Eiropas Parlamenta un Padomes 1995. gada 24. oktobra Direktīvu 95/46/EK par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti, OV L 281, 23.11.1995., 31.–50. lpp.).

⁵⁴ Piemēram, Tiesas rīkojums (astotā palāta), 2009. gada 19. februāris, *LSG-Gesellschaft zur Wahrnehmung von Leistungsschutzrechten GmbH / Tele2 Telecommunication GmbH*, [C-557/07](#), EU:C:2009:107; Tiesas spriedums (trešā palāta), 2012. gada 19. aprīlis, *Bonnier Audio AB un citi / Perfect Communication Sweden A.B.*, [C-461/10](#), EU:C:2012:219; Tiesas spriedums (ceturtā palāta), 2015. gada 16. jūlijs, *Coty Germany GmbH / Stadtsparkasse Magdeburg*, [C-580/13](#), EU:C:2015:485.

⁵⁵ Sk. arī plašāku iztīrījumu par *IPRED* 8. pantu attiecībā uz tiesībām uz informāciju (III nodaļa) un 9. un 11. pantu par izpildrakstiem (IV nodaļa).

Visos gadījumos, kad interpretē un piemēro *IPRED* noteikumus un kad runa ir par dažādām konfliktējošām pamattiesībām, kuras tiek aizsargātas ES tiesiskajā kārtībā, ir jānodrošina atbilstošs līdzsvars starp šādām tiesībām, ņemot vērā proporcionalitātes principu.

2. Atbilstoša līdzsvara nodrošināšana starp piemērojamām pamattiesībām tiesību uz informāciju gadījumā

Atbilstoša līdzsvara nodrošināšana starp dažādām pamattiesībām ir īpaši svarīga, piemērojot *IPRED* 8. pantā noteiktās tiesības uz informāciju. Direktīvas 8. pants nosaka dalībvalstīm pienākumu piešķirt kompetentajām tiesu iestādēm pilnvaras likt, lai pārkāpējs vai konkrētas citas personas sniedz precīzu informāciju par kontrafakta preču vai pakalpojumu izcelsmi, izplatīšanas kanāliem un pārkāpumā iesaistīto jebkuru trešo personu identitāti⁵⁶.

Izskatot pieprasījumus par tiesībām uz informāciju, kas iesniegti atbilstoši 8. pantam, var būt situācijas, kad ir savstarpēji jālīdzsvaro vairākas pamattiesības. Jo īpaši tas var attiekties uz gadījumiem, kas saistīti ar pamattiesībām uz īpašuma (tostarp intelektuālā īpašuma) aizsardzību un tiesību efektīvu aizsardzību, no vienas puses, un pamattiesībām uz privātās dzīves un personas datu aizsardzību, kā arī darījumdarbības brīvību, no otras puses.

Jebkuram atbilstoši 8. pantam izdotam kompetento tiesu iestāžu rīkojumam sniegt informāciju jāattiecas tikai uz informāciju, kas ir faktiski vajadzīga, lai noteiktu pārkāpuma avotu un apjomu. Komisija uzskata, ka iepriekšminētais izriet no 8. panta 1. punktā noteiktās prasības par pamatotu un samērīgu pieprasījumu un 3. pantā noteiktajām vispārīgajām saistībām (proti, prasībām, ka ikvienam īstenotajam pasākumam jābūt taisnīgam un ka tas nedrīkst būt nevajadzīgi sarežģīts vai dārgs, un ka jābūt paredzētiem aizsardzības līdzekļiem pret ļaunprātīgu izmantošanu).

Tiesa ir precizējusi⁵⁷, ka ES tiesību akti, jo īpaši *IPRED* 8. panta 3. punkts, to lasot saistībā ar E-privātuma direktīvas 15. panta 1. punktu, neizslēdz iespēju dalībvalstīm paredzēt pienākumu izpaust konkrētām privātām trešām personām personas datus saistībā ar interneta datu plūsmu, lai šādas trešās personas varētu ierosināt civilo tiesvedību par autortiesību pārkāpumiem. Tomēr tika arī konstatēts, ka ES tiesību aktu normas, par kurām ir runa šajā gadījumā, nenosaka prasību dalībvalstīm piemērot šādu pienākumu.

Tiesa arī ir norādījusi, ka minētās tiesību normas neizslēdz tādu valsts tiesību aktu piemērošanu, kas pieņemti uz *IPRED* 8. panta pamata un kas interneta abonenta vai lietotāja identificēšanas nolūkā ļauj interneta pakalpojumu sniedzējam civilajā tiesvedībā sniegt autortiesību īpašniekam vai tā pārstāvim informāciju par abonentu, kuram interneta pakalpojumu sniedzējs piešķīris IP adresi, kas, iespējams, izmantota pārkāpumā. Tomēr šādos valsts tiesību aktos ir jāparedz iespēja valsts tiesai, kas izskata lietu, izsvērt iesaistītās konfliktējošās intereses, pamatojoties uz katras konkrētās lietas faktiem un pienācīgi ņemot vērā proporcionalitātes principa prasības⁵⁸.

Citā lietā Tiesa precizēja, ka *IPRED* 8. panta 3. punkta e) apakšpunkts nepieļauj valsts tiesību normas, kas neierobežoti un bez nosacījumiem atļauj banku iestādei atsaukties uz banku noslēpumu, lai saskaņā ar *IPRED* 8. panta 1. punkta c) apakšpunktu atteiktos izpaust informāciju par konta īpašnieka vārdu un adresi⁵⁹. Šāda neierobežota un beznosacījumu atļauja atsaukties uz banku noslēpumu var būtiski aizskart intelektuālā īpašuma pamattiesību

⁵⁶ Sk. arī *IPRED* 21. apsvērumu.

⁵⁷ *Promusicae*, C-275/06, 58. un 59. punkts. Sk. arī 1. iedaļu iepriekš.

⁵⁸ *Bonnier*, C-461/10, 51.–61. punkts.

⁵⁹ Tiesas spriedums (ceturtā palāta), 2015. gada 16. jūlijs, *Coty Germany GmbH / Stadtparkasse Magdeburg*, C-580/13, 43. punkts.

efektīvu īstenošanu par labu *IPRED* 8. panta 1. punktā norādīto personu tiesībām uz tās skarošo personas datu aizsardzību⁶⁰.

Saskaņā ar *IPRED* 8. pantu kompetentās tiesu iestādes var pieprasīt, lai pārkāpējs vai konkrētas citas personas sniedz informāciju par to preču vai pakalpojumu izcelsmi un izplatīšanas kanāliem, ar kuriem ir pārkāptas IĪT. Šādā informācijā var iekļaut personas datus, ja izpaušana notiek atbilstoši piemērojamiem tiesību aktiem par personas datu aizsardzību un ja ir ieviesti aizsardzības līdzekļi, lai nodrošinātu atbilstošu līdzsvaru starp attiecīgajām pamattiesībām.

3. Pretējās puses rīcībā [kontrolē] esošu precizētu pierādījumu iesniegšana

Saskaņā ar *IPRED* 6. panta 1. punktu, ja prasītājs ir sniedzis pamatoti pieejamus pierādījumus, kuri ir pietiekami tā prasības pamatošanai, un prasības pamatojumā ir precizējis pierādījumus, tad kompetentās tiesu iestādes var prasīt pretējai pusei iesniegt pierādījumus, kas ir tās rīcībā [kontrolē].

Izvērtēšanas gaitā tika ziņots, ka dažās dalībvalstīs pretējās puses rīcībā [kontrolē] esošo pierādījumu precizēšanas process var būt prasītājam ļoti apgrūtinošs un tādējādi praksē var būtiski ierobežot iespēju iegūt šādus pierādījumus. Tika ziņots, ka dažos gadījumos prasītājiem ir pieprasīts precizēt prasīto dokumentu konkrētu veidu, atrašanās vietu, atsaucē numuru vai saturu, pat ja ir acīmredzami grūti, ja ne neiespējami, šādu informāciju iegūt ārējai personai, kura prasītos dokumentus, iespējams, nav redzējusi⁶¹.

Lai gan zināma precizējuma pakāpe, bez šaubām, ir vajadzīga, pārmērīgas detalizācijas pieprasīšana liek apšaubīt 6. panta 1. punktā paredzēto pasākumu efektivitāti un vieš bažas par valsts līmenī noteikto prasību samērīgumu. Tā arī liek uzdot jautājumu par šādu prasību “taisnīgumu” un varētu pārlieku sarežģīt direktīvā paredzēto pasākumu izmantošanu. Detalizētas šāda veida valsts tiesību aktu prasības kā tādas var būt pretrunā 6. panta 1. punktam, to lasot saistībā ar direktīvas 3. pantā noteiktajām saistībām.

Direktīvā par zaudējumu atlīdzināšanu konkurences tiesību pārkāpumu gadījumos⁶² šis jautājums ir aplūkots plašāk. Direktīvas 5. panta 2. punkts par pierādījumu izprasīšanu paredz dalībvalstīm pienākumu nodrošināt, ka valstu tiesas var izprasīt konkrētus pierādījumu elementus vai attiecīgas pierādījumu kategorijas, kas argumentētajā pamatojumā definētas tik precīzi un tik šauri, cik iespējams uz pamatoti pieejamu faktu pamata.

Komisija uzskata, ka var būt pamatoti izmantot līdzīgu pieeju, interpretējot un piemērojot *IPRED* 6. panta 1. punktu. Lai gan prasītājam informācija, ko tas pieprasa, ir jāprecizē pēc iespējas sīkāk, pienākums to darīt ir jāinterpretē saprātīgās robežās, ņemot vērā konkrēta gadījuma specifiku. Pēc Komisijas ieskatiem tas nozīmē, ka, kaut arī principā prasītājam ir jāprecizē savā prasībā atsevišķi pierādījumu elementi, 6. panta 1. punkts neizslēdz, ka konkrētos gadījumos prasītājs precizē konkrētu pierādījumu elementu kategoriju, ja vien precizējuma pakāpe ļauj pretējai pusei identificēt konkrētus tās rīcībā [kontrolē] esošus pierādījumus un kompetentajai tiesas iestādei pieņemt lēmumu par izpaušanas pieprasījumu.

Turklāt nav skaidrs, kā ir jāsaprot frāze “pierādījumi, kas ir pretējās puses rīcībā [kontrolē]”. Proti, ir neskaidrības par to, vai vārds “rīcībā” [“kontrolē”] ir jāattiecina tikai uz pierādījumu

⁶⁰ *Coty Germany*, [C-580/13](#), 40. punkts.

⁶¹ Apspriešana par IĪT piemērošanas tiesiskā regulējuma izvērtēšanu un modernizāciju, 18. lpp. Sk. arī SEC(2010) 1589 *final*, 9. lpp.

⁶² Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 26. novembra Direktīva 2014/104/ES par atsevišķiem noteikumiem, kuri valstu tiesībās reglamentē zaudējumu atlīdzināšanas prasības par dalībvalstu un Eiropas Savienības konkurences tiesību pārkāpumiem, OV L 349, 5.12.2014., 1. lpp.

piederību, vai tomēr tas ir jāinterpretē plašāk un jāsaprot pat kā tāds, kas prasa pretējai pusei veikt pierādījumu pamatotu meklēšanu⁶³.

Lai gan Komisija uzskata, ka 6. panta 1. punkts nenosaka skaidru pamatu, lai pieprasītu pusei aktīvi meklēt trešo personu rīcībā, bet ārpus tās kontroles esošus pierādījumus ar mērķi šādus pierādījumus uzrādīt, Komisija atzīmē, ka vārda “rīcībā” [“kontrolē”] lietošana liecina, ka pierādījumiem nav obligāti jābūt pretējai pusei piederošiem. Tāpēc Komisija uzskata, ka, ja tas ir pamatoti, 6. panta 1. punkts var radīt pamatu puses pienākumam veikt pierādījumu rūpīgu meklēšanu tās organizācijā (tostarp atsevišķās struktūrās, ko tā kontrolē), ja vien prasītājs ir pienācīgi pamatojis un precizējis attiecīgo pierādījumu pieprasījumu, ja šāds pienākums nepārsniedz to, kas ir samērīgs, un nav nevajadzīgi dārgs un ja vajadzības gadījumā ir paredzēti aizsardzības līdzekļi pret ļaunprātīgu izmantošanu⁶⁴.

Ikvienam pieprasījumam uzrādīt pierādījumus atbilstoši *IPRED* 6. panta 1. punktam jābūt pienācīgi pamatotam un precizētam, un ierobežotam līdz tam, kas ir samērīgi, ņemot vērā konkrētā gadījuma apstākļus. Tomēr šī prasība nebūtu jāsaprot tā, ka tā izslēdz iespēju pieprasīt, lai puse, kam piemēro šo pasākumu, konkrētos gadījumos uzrāda konkrētu pierādījumu elementu kategoriju vai veic pierādījumu rūpīgu meklēšanu tās organizācijā.

4. Konfidenciālas informācijas aizsardzības nodrošināšana

IPRED 6. panta 1. punktā, 6. panta 2. punktā, 7. panta 1. punktā un 8. panta 1. un 2. punktā noteiktos pasākumus ir iespējams izmantot tikai tad, ja tiek nodrošināta konfidenciālas informācijas aizsardzība. Šis ierobežojums ir īpaši svarīgs, ja dokumentos, kas norādīti kā pierādījumi, vai informācijā, kas var tikt iesniegta, ir ietverti tās puses komercnoslēpumi vai cita sensitīva komercinformācija, kurai piemēro attiecīgos pasākumus.

Attiecībā uz pieprasījumiem par tiesībām uz informāciju atbilstoši 8. pantam tika ziņots⁶⁵, ka konkrētu veidu informācijai dažādās dalībvalstīs var būt piemērojami atšķirīgi konfidencialitātes režīmi, un tas tiesību īpašniekiem var izraisīt papildu problēmas. Problēmas rodas, jo nav skaidrs, vai tiesību īpašnieki informāciju, kas likumīgi iegūta vienā valstī, var izmantot citā valstī, ja šādas informācijas konfidencialitātei piemērotu stingrākus konfidencialitātes noteikumus.

Samērīguma labad pieprasījumiem par pierādījumu uzrādīšanu, ko iesniedz atbilstīgi 6. pantam, par pierādījumu saglabāšanas pasākumiem, ko iesniedz atbilstīgi 7. pantam, un par informācijas sniegšanu, kas minēta 8. pantā, jābūt atbilstīgiem, lai pierādītu prasību(-as), kas tiek izskatīta(-s) attiecīgajā tiesvedībā. Tomēr, pat ja daļa informācijas, kas ir pretējās puses rīcībā, ir būtiska iespējamā pārkāpuma vai tā apjoma vai seku pierādīšanai, konkrētos gadījumos šādai informācijai, ņemot vērā tās specifiku, tik un tā var būt tik nozīmīga komerciāla vērtība, ka tā nav izpaužama prasītājam. Kā liecina apspriešanās saņemtās atsauksmes, tiesu iestādēm var būt sarežģīti pārvaldīt šādus interešu konfliktus, jo īpaši, ja puses ir konkurenti.

Šajā saistībā Komisija atzīmē, ka minētie panti neparedz, ka šādu konfidenciālu informāciju nevar izmantot konkrētajā tiesvedībā. Tomēr tie paredz, ka informācijai jābūt aizsargātai. Dažās dalībvalstīs⁶⁶ ir ieviesti pasākumi, kas konfidenciālu informāciju ļauj izpaust tikai tiesai

⁶³ CSWD — Direktīvas 2004/48/EK piemērošanas analīze, 22.12.2010., 9. lpp.; Komisijas dokuments “*Synthesis of the comments on the Commission Report on the application of Directive 2004/48*”, 2011. gada jūlijs, 19. lpp.

⁶⁴ Sk. *IPRED* 3. pantu.

⁶⁵ Apspriešana par IĪT piemērošanas tiesiskā regulējuma izvērtēšanu un modernizāciju, 18.–25. lpp.

⁶⁶ Piemēram, Nīderlandē.

vai trešai personai, kam ir saistoši īpaši konfidencialitātes noteikumi. Arī Vienotās patentu tiesas izveides nolīguma⁶⁷ 60. panta 3. punkts paredz Vienotajai patentu tiesai (*UPC*) iespēju izdot rīkojumu par telpu pārbaudi, ko veic *UPC* iecelta persona. Prasītājam nav atļauts būt klāt šādā pārbaudē, tomēr to var pārstāvēt neatkarīgs profesionāls speciālists, kura vārdam jābūt norādītam rīkojumā.

Komisija uzskata, ka kompetentajām tiesu iestādēm jābūt iespējai saskaņā ar sīki izstrādātajiem valsts tiesību aktu noteikumiem pēc savas iniciatīvas vai pēc tiesvedības puses pieprasījuma izlemt par atbilstošiem līdzekļiem konfidencialitātes aizsardzībai, ja šādu informāciju var skart 6., 7. vai 8. pantā paredzētie pasākumi. Lai gan minētajos noteikumos tas nav skaidri prasīts, Komisija uzskata, ka pamatotos gadījumos šādi līdzekļi var ietvert iespēju uzrādīt šādu informāciju tikai kompetentajām tiesu iestādēm vai neatkarīgai un neitrālai trešai personai, kura iecelta, lai palīdzētu tiesvedībā vai pārbaudēs aprakstīšanas vai konfiskācijas nolūkos, un kurai ir piemērojamas attiecīgas konfidencialitātes saistības. Jebkuriem šādiem līdzekļiem ir jānodrošina, ka informācija netiek izpausta prasītājam, citai tiesvedības pusei vai sabiedrībai kopumā, vienlaikus pienācīgi ievērojot prasītāja vai šādu citu pušu tiesības uz aizstāvību⁶⁸.

Pienākums aizsargāt konfidencialu informāciju, kas noteikta *IPRED* 6., 7. un 8. pantā, jāsteno ar atbilstošiem līdzekļiem, kas paredz vajadzīgos aizsardzības līdzekļus. Šādi atbilstoši līdzekļi cita starpā varētu būt konfidencialitātes aizsardzības līdzekļi, kas paredzēti tikai kompetentajām tiesu iestādēm vai telpu pārbaudei aprakstīšanas vai konfiskācijas nolūkos, kuru veic tikai konkrētas neatkarīgas un neitrālas trešās personas.

5. Drošības naudas nozīmīgums

IPRED paredz, ka attiecībā uz pasākumiem pierādījumu saglabāšanai (7. panta 2. punkts) un pagaidu pasākumiem (9. panta 6. punkts) var piemērot prasību, lai prasītājs iemaksā attiecīgu drošības naudu vai sniedz līdzvērtīgu garantiju, kas paredzēta kompensācijas nodrošināšanai par atbildētājam nodarīto kaitējumu. Šāda drošības nauda vai garantija ir svarīgs instruments ne tikai, lai vajadzības gadījumā kompensētu šādu kaitējumu *ex post*, bet arī lai novērstu *IPRED* paredzēto pasākumu iespējamu ļaunprātīgu izmantošanu. Šajā saistībā ar īpašajiem 7. panta 2. punktā un 9. panta 6. punktā paredzētajiem pienākumiem tiek īstenotas 3. panta 2. punktā noteiktās vispārīgās saistības, jo īpaši saistības direktīvā paredzēto pasākumu, kārtības un aizsardzības līdzekļu piemērošanā nodrošināt, ka tos neizmanto ļaunprātīgi.

Tomēr 3. panta 2. punkts arī paredz, ka pasākumiem, kārtībai un aizsardzības līdzekļiem jābūt efektīviem, samērīgiem un preventīviem, un saskaņā ar 3. panta 1. punktu tiem jābūt taisnīgiem un tie nedrīkst būt nevajadzīgi dārgi. Tādējādi tiek uzsvērts, ka ir jānovērš ļaunprātīga izmantošana, tomēr šajā nolūkā izmantotie līdzekļi nedrīkst būt konfliktā ar šīm pēdējām minētajām prasībām. Tas nozīmē, piemēram, ka drošības nauda, kas jāiesniedz par prasītajiem pagaidu pasākumiem, nedrīkstētu būt noteikta tik liela, ka praksē prasītāji vairs nepieprasa attiecīgo pagaidu pasākumu piemērošanu. Tas ir īpaši būtiski MVU, jo civilās tiesvedības izmaksas apvienojumā ar risku, ka lieta tiks zaudēta un būs jāsedz abu pušu tiesāšanās izdevumi, ir galvenais šķērslis, kas attur no IĪT piemērošanas civilajā tiesvedībā⁶⁹.

⁶⁷ OV C 175, 20.6.2013., 1. lpp.

⁶⁸ Sal. ar Tiesas spriedumu (trešā palāta), 2008. gada 14. februāris, *Varec SA / Beļģijas valsts*, C-450/06, EU:C:2008:91, attiecībā uz konfliktējošu interešu līdzsvarošanu tiesvedībā, kas attiecas uz publiskā iepirkuma procedūram.

⁶⁹ "Intellectual Property SME Scoreboard 2016", EUIPO, Eiropas Intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumu novērošanas centrs, 2016. gads.

Prasība, lai prasītājs iemaksā attiecīgu drošības naudu vai sniedz līdzvērtīgu garantiju, kā priekšnosacījums pagaidu un piesardzības pasākumu pieņemšanai atbilstoši *IPRED* 7. un 9. pantam var būt atbilstošs līdzeklis šādu pasākumu ļaunprātīgas izmantošanas novēršanai. Nosakot, kāda drošības nauda vai līdzvērtīga garantija konkrētajā gadījumā ir uzskatāma par atbilstošu, *inter alia* jāņem vērā prasītāja ekonomiskā spēja un iespējamās sekas attiecībā uz prasīto pasākumu efektivitāti, jo īpaši MVU gadījumā.

6. Aizsardzības vēstules iespējas un pamatotība

IPRED 7. panta 1. punkts paredz iespēju attiecīgos gadījumos pieņemt pasākumus pierādījumu saglabāšanai bez otras puses uzklaušanās (t. i., *ex parte*), jo īpaši gadījumos, kad jebkura kavēšanās var radīt neatgriezenisku kaitējumu tiesību īpašniekam vai ja pastāv uzskatāms pierādījumu iznīcināšanas risks. Līdzīgi, kā paredzēts *IPRED* 9. panta 4. punktā, arī pagaidu un piesardzības pasākumus var pieņemt *ex parte*, jo īpaši, ja jebkura kavēšanās radītu neatgriezenisku kaitējumu tiesību īpašniekam. Šādos gadījumos, ņemot vērā steidzamību un/vai vajadzību neinformēt atbildētāju iepriekš, lēmums par pasākumu atļaušanu tiek pieņemts vienpusēji bez iepriekšējas paziņošanas un uzklaušanās. Tādējādi atbildētājam netiek dota iespēja iesniegt argumentus savai aizstāvībai, pat atļauto pasākumu ietekmes iespējamais apjoms var būt tam nelabvēlīgs.

IPRED 7. un 9. pants paredz vairākus aizsardzības līdzekļus, jo īpaši to, ka šādi *ex parte* izpildraksti var tikt izdoti tikai uz īpaša pamata, tie tūlīt jāpaziņo atbildētājam pēc to izpildes un tiem piemēro *ex post* izskatīšanu tiesā, kurā var uzklaut atbildētāju. Tomēr fakts ir tāds, ka šādi *ex parte* pasākumi būtiski ietekmē atbildētāja pamattiesības uz uzklaušanu un aizstāvību tiesā, kuras ir daļa no pamattiesībām uz taisnīgu tiesu⁷⁰. Tāpēc ierobežojumi tiesībām tikt uzklautam saskaņā ar minētajiem pantiem principā jāpiemēro tikai tad, ja ir paredzēti vajadzīgie aizsardzības līdzekļi, un ciktāl šādi ierobežojumi ir vajadzīgi, lai nodrošinātu tiesības uz intelektuālā īpašuma aizsardzību un prasītāja tiesības uz efektīvu aizsardzību tiesā, kas ir arī pamattiesības, kuras garantē Harta.

Lai nodrošinātu atbilstošu līdzsvaru starp šīm konfliktējošām interesēm un pamattiesībām, dažas dalībvalstis (Beļģija, Francija, Nīderlande, Spānija un Vācija) un Vienotās patentu tiesas reglamenta⁷¹ 207. punkts paredz aizsardzības raksta instrumentu, dēvētu arī par aizsardzības vēstuli. Ar aizsardzības vēstuli atbildētājs, kurš var tikt iesūdzēts tiesā par IIT pārkāpumu (piemēram, jo ir saņēmis brīdinājuma vēstuli no tiesību īpašnieka), iepriekš (t. i., pat pirms prasības iesniegšanas) informē kompetentās tiesu iestādes, kāpēc, viņaprāt, prasība par iespējamo pārkāpumu ir nepamatota. Aizsardzības vēstules galvenais mērķis ir sniegt tiesu iestādēm pēc iespējas vairāk būtiskas informācijas bez atbildētāju uzklaušanas, tiklīdz ir iesniegts pieteikums par iepriekšēju izpildrakstu, pirms tiek pieņemts lēmums par konkrēto pieteikumu.

Lai gan *IPRED* nav tieši paredzēta šāda aizsardzības vēstule, to var uzskatīt par piemērotu instrumentu, lai palīdzētu taisnīgi un samērīgi nodrošināt līdzsvaru starp dažādajām attiecīgajām interesēm un pamattiesībām attiecībā uz iespēju pieņemt *IPRED* 7. panta 1. punktā un 9. panta 4. punktā noteiktos pasākumus.

⁷⁰ Hartas 47. pants. Sk. arī *TRIPS* nolīguma 42. pantu.

⁷¹ Vienotās patentu tiesas reglamenta (18. projekts) noteikumu provizoriskais kopums, pieejams šādā adresē <https://www.unified-patent-court.org/documents>.

IV. IĪT EFEKTĪVAS PIEMĒROŠANAS NODROŠINĀŠANA, ARĪ DIGITĀLAJĀ KONTEKSTĀ

Šī nodaļa attiecas uz izpildrakstu izdošanu un starpniekiem. Publiskajā apspriešanā izteiktie viedokļi liecina, ka tiesību īpašnieki uzskata iepriekšējus izpildrakstus par būtisku instrumentu to tiesību aizsardzībai. Turklāt, kā izklāstīts direktīvā par autortiesību un blakustiesību noteiktu aspektu saskaņošanu informācijas sabiedrībā (“Informācijas sabiedrības direktīva”)⁷², jo īpaši digitālajā vidē trešās personas arvien biežāk nelikumīgu darbību veikšanai var izmantot starpnieku pakalpojumus; daudzos gadījumos šādi starpnieki ir visizdevīgākajā situācijā, lai izbeigtu šādas nelikumīgas darbības.

1. Izpildraksti un atbildība

IPRED ir noteikti divu veidu izpildraksti. Pirmkārt, saskaņā ar 9. panta 1. punkta a) apakšpunktu dalībvalstīm ir jānodrošina, ka tiesību īpašnieki var iesniegt pieteikumu par iepriekšēju izpildrakstu pret pārkāpēju vai starpnieku. Šādu izpildrakstu mērķis ir novērst iespējamu pārkāpumu vai aizliegt pārkāpuma turpināšanu. Otrkārt, 11. pants paredz dalībvalstīm pienākumu nodrošināt, ka tiesvedībā, kurā izskata lietu pēc būtības, kompetentās tiesu iestādes var izdot izpildrakstu vai nu pret pārkāpēju, lai aizliegtu pārkāpuma turpināšanu, vai pret starpnieku, lai ne tikai izbeigtu pārkāpumus, bet arī novērstu turpmākus pārkāpumus⁷³.

Šajā saistībā ir būtiski uzsvērt, ka ES tiesībās pastāv nošķīrums starp atbildības jēdzienu un iespēju izdot izpildrakstu pret starpnieku, kā noteikts *IPRED* 9. panta 1. punkta a) apakšpunktā un 11. pantā⁷⁴. Tiesa ir apstiprinājusi, ka pienākums, kas dalībvalstīm uzlikts ar *IPRED* 11. pantu, ir piemērojams “neatkarīgi no viņa paša [t. i., starpnieka] iespējamās atbildības par strīdīgajiem faktiem”⁷⁵.

Iespēja izdot izpildrakstu pret starpnieku, pamatojoties uz *IPRED* 9. panta 1. punkta a) apakšpunktu un 11. pantu, nav atkarīga no starpnieka atbildības par (iespējamo) konkrēto pārkāpumu. Attiecīgi kompetentās tiesu iestādes nevar kā priekšnosacījumu izpildraksta piešķiršanai pieprasīt, lai prasītāji pierāda, ka starpnieks ir atbildīgs (pat netieši) par (iespējamo) pārkāpumu.

2. Jēdziena “starpnieks” precizēšana

IPRED 9. panta 1. punkta a) apakšpunktā un 11. pantā ir paredzēta iespēja izdot izpildrakstus pret “jebkuru starpnieku, kura pakalpojumus izmanto trešā persona, lai pārkāptu IĪT”. Direktīvā nav precizēts, kuri ekonomikas dalībnieki direktīvas nolūkos ir uzskatāmi par starpniekiem.

Tiesa ir precizējusi, ka ekonomikas dalībnieku var uzskatīt par starpnieku šo noteikumu nozīmē, ja tas sniedz pakalpojumu, ko viena vai vairākas citas personas var izmantot, lai

⁷² Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 22. maija Direktīva 2001/29/EK par dažu autortiesību un blakustiesību aspektu saskaņošanu informācijas sabiedrībā, OV L 167, 22.6.2001., 10.–19. lpp., 59. apsvērums.

⁷³ [C-324/09, L'Oréal/eBay](#), 131. punkts; [C-70/10 Scarlet Extended](#), 31. punkts; [C-360/10 SABAM](#), 29. punkts.

⁷⁴ Šāda iespēja — arī neatkarīgi no starpnieka atbildības — ir paredzēta arī Informācijas sabiedrības direktīvas 8. panta 3. punktā.

⁷⁵ Tiesas spriedums (virspalāta), 2011. gada 12. jūlijs, *L'Oréal SA un citi / eBay International AG un citi*, C-324/09, EU:C:2011:474, 127. punkts. Sk., piemēram, arī *Tommy Hilfiger*, [C-494/15](#), EU:C:2016:528, 22. punktu. E-komercijas direktīvas 12.–14. pantā konkrēti attiecībā uz dažiem tiešsaistes starpniekiem ir noteikts, ka minētajos pantos paredzētie atbrīvojumi no atbildības neskar tiesas vai administratīvas iestādes iespēju pieprasīt, lai tie izbeidz vai novērš pārkāpumu.

pārkāpu individuālas vai vairākas IĪT vai lai piekļūtu kontrafakta saturam vai precēm⁷⁶. Lai ekonomikas dalībnieku varētu uzskatīt par starpnieku, nav nepieciešams, lai tam būtu īpašas attiecības, piemēram, līgumiskas saiknes, ar šādām citām personām⁷⁷.

Tādējādi direktīvas 9. panta 1. punkta a) apakšpunkta un 11. panta piemērošana nav attiecināma tikai uz konkrētu starpnieku grupu, bet aptver dažādus sektorus un ietver gan bezsaistes, gan tiešsaistes pakalpojumus⁷⁸.

Tiesa ir konkrēti noteikusi, ka interneta pakalpojumu sniedzēji⁷⁹, sociālo tīklu platformas⁸⁰, interneta veikali⁸¹ un tirgus paviljonu nomnieki⁸² ir jāuzskata par starpniekiem attiecīgās tiesvedības konkrēto faktu apstākļos.

Pamatojoties uz pieejamo līdzšinējo Tiesas judikatūru, Komisija uzskata, ka nav iemesla pieņemt, ka šis uzskaitījums ir izsmelošs, un tāpēc direktīvā ietvertu jēdzienu “starpnieks” var attiecināt arī uz daudziem citiem ekonomikas dalībniekiem, kas sniedz pakalpojumus, kurus viena vai vairākas citas personas var izmantot, lai pārkāpu IĪT; tas ir jānosaka katrā gadījumā atsevišķi. Komisija uzskata, ka šādi ekonomikas dalībnieki atkarībā no konkrētā gadījuma var būt arī konkrētu informācijas sabiedrības pakalpojumu sniedzēji, pasta un paku piegādes pakalpojumu sniedzēji, transporta un loģistikas uzņēmumi un mazumtirgotāji.

Komisija arī atgādina, ka 9. panta 1. punkta a) apakšpunkts un 11. pants jāinterpretē un jāpiemēro, ņemot vērā 3. pantā noteiktās vispārīgās prasības un piemērojamās pamattiesības, kas tiek aizsargātas ES tiesiskajā kārtībā. Attiecīgi, no vienas puses, ja šādi ekonomikas dalībnieki, kas paši nav iesaistījušies nelikumīgā darbībā, piedalās IĪT piemērošanas procesā atbilstīgi *IPRED*, tas var būt iemesls prasīt, lai tiek nodrošināts, ka tiesību īpašnieki var efektīvi piemērot savas tiesības; no otras puses, konkrētā gadījumā var nebūt pamatojuma šādai dalībai, ja sniegtie pakalpojumi ir tik attālināti saistīti ar (iespējamo) pārkāpumu vai tam nebūtiski, ka nav pamatoti gaidīt, ka attiecīgais ekonomikas dalībnieks sniegs būtisku ieguldījumu šādā efektīvā piemērošanā; proti, tas nozīmē, ka ekonomikas dalībnieka iesaistīšana būtu nesamērīga un nevajadzīgi apgrūtināša⁸³.

Ekonomikas dalībnieki, kas sniedz pakalpojumu, kuru var izmantot citas personas, lai pārkāptu IĪT, atkarībā no konkrētās lietas faktiem var būt uzskatāmi par starpniekiem *IPRED* 9. panta 1. punkta a) apakšpunkta un 11. panta nozīmē arī tad, ja starp abām pusēm nav īpašu attiecību, piemēram, līgumiskas saites.

3. Līdzsvarota kārtības nodrošināšana attiecībā uz izpildrakstiem un starpniekiem

Saistībā ar tiesību un interešu līdzsvarošanu, kas parasti ir vajadzīga, interpretējot un piemērojot *IPRED* noteikto kārtību attiecībā uz izpildrakstiem un starpniekiem, papildus iepriekš izklāstītajam parasti īpaši nozīmīgi ir vēl divi jautājumi, proti, jebkuru izdoto izpildrakstu darbības joma un informācijas filtrēšana.

⁷⁶ Sk. *UPC Telekabel*, [C-314/12](#); Tiesas spriedumu (trešā palāta), 2011. gada 24. novembris.

⁷⁷ Tiesas spriedums (otrā palāta), 2016. gada 7. jūlijs, *Tommy Hilfiger Licensing LLC un citi / DELTA CENTER a.s.*, [C-494/15](#), 23. punkts. Attiecībā uz Informācijas sabiedrības direktīvas 8. panta 3. punktu sk. arī *UPC Telekabel*, [C-314/12](#), 34. un 35. punktu.

⁷⁸ Attiecībā uz bezsaistes un tiešsaistes pakalpojumu sniedzējiem sk. *Tommy Hilfiger*, [C-494/15](#), 29. punktu.

⁷⁹ *LSG-Gesellschaft*, [C-557/07](#), 46. punkts; *UPC Telekabel*, [C-314/12](#), 43.–46. punkts; Tiesas spriedums (trešā palāta), 2011. gada 24. novembris, *Scarlet Extended SA / Soci t  belge des auteurs, compositeurs et  diteurs SCRL (SABAM)*, [C-70/10](#), EU:C:2011:771, 30. punkts.

⁸⁰ Tiesas spriedums (trešā palāta), 2012. gada 16. februāris, *Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers CVBA (SABAM) / Netlog NV*, [C-360/10](#), EU:C:2012:85, 28. punkts.

⁸¹ *L'Or al/eBay*, [C-324/09](#), 131. punkts.

⁸² *Tommy Hilfiger*, [C-494/15](#), 28. punkts.

⁸³ Sal. ar Informācijas sabiedrības direktīvas 59. apsvērumu.

Izpildrakstu darbības joma

Lai gan sākotnēji prasītājs ir tas, kuram jānorāda savā pieteikumā izpildraksta darbības joma, ko viņš uzskata par piemērotu, lai novērstu iespējamu pārkāpumu vai izbeigtu notiekošu pārkāpumu, lēmumu par attiecīgo pieteikumu pieņem kompetentā tiesu iestāde. Tādējādi arī kompetentā tiesu iestāde nosaka to, kādi pasākumi būs jāveic (ja vispār būs jāveic) atbildētājam. Attiecīgajai tiesu iestādei ir jānovērtē pieteikums, pienācīgi ņemot vērā attiecīgā gadījuma specifiku (sk. *IPRED* 17. apsvērumu), un ikvienam izdotajam izpildrakstam ir jāatbilst proporcionalitātes principam un pārējām vispārīgajām prasībām, kas noteiktas 3. pantā, kā arī piemērojāmām pamattiesībām.

No tā izriet, ka kompetentā tiesu iestāde nedrīkstētu izdot izpildrakstus, kas paredz veikt pasākumus, kuri pārsniedz to, kas ir atbilstošs un nepieciešams, ņemot vērā konkrētā gadījuma faktus un apstākļus, lai novērstu iespējamu pārkāpumu vai aizliegtu pārkāpuma turpināšanu. Tāpēc jebkuram izdotajam izpildrakstam ir jābūt efektīvam, bet ar minimālo darbības jomu, kas nepieciešama šā mērķa sasniegšanai. Nav nepieciešams, lai izpildrakstā prasītie pasākumi pilnīgi izbeigtu IĪT pārkāpumus; konkrētos apstākļos var būt pietiekami, ja tie sarežģīt pārkāpumu izdarīšanu vai būtiski attur no to izdarīšanas⁸⁴. Tajā pašā laikā nedrīkstētu prasīt, lai izpildraksta adresāts ziedo neiespējamus upurus⁸⁵.

Tiesas prāvā par autortiesību pārkāpumiem Tiesa norādīja⁸⁶, ka pasākumiem, ko veic interneta pakalpojumu sniedzējs kā starpnieks, kuram adresēts izpildraksts, ir jābūt ar skaidru mērķi. Proti, ar šādiem pasākumiem ir jāizbeidz trešās personas izdarīts autortiesību vai blakustiesību pārkāpums, nevajadzīgi neietekmējot interneta lietotājus, kas izmanto pakalpojumu sniedzēja pakalpojumus, lai likumīgi piekļūtu informācijai. Konkrētās lietas apstākļos Tiesa konstatēja, ka pretējā gadījumā pakalpojuma sniedzēja iejaukšanās minēto lietotāju informācijas brīvībā, ņemot vērā tās mērķi, būtu nepamatota. Kā minēts iepriekš⁸⁷, attiecībā uz starpniekiem Tiesa precizēja, ka ar izpildrakstu var ne tikai izbeigt pārkāpumu, bet arī novērst turpmākus pārkāpumus.

Attiecīgi, ja IĪT pārkāpums ir konkrēta satura publicēšana tiešsaistē, varētu būt atbilstoši izpildrakstā, kas adresēts starpniekam, pieprasīt, lai starpnieks liedz vai atspējo piekļuvi attiecīgajam saturam. Kopumā prasībai bloķēt piekļuvi visai tīmekļa vietnei varētu būt pārāk tālejošas sekas, lai gan var būt apstākļi, kad tiesas iestāde to uzskata par vajadzīgu un samērīgu (piemēram, lielu pārkāpumu gadījumos vai strukturālu pārkāpumu gadījumā). Komisija uzskata, ka jebkurš šāds lēmums vienmēr jāpieņem, ņemot vērā konkrētā gadījuma specifiku.

Tiesa arī precizēja⁸⁸, ka kompetentās tiesu iestādes var nolemt tieši neformulēt konkrētos pasākumus, kas pakalpojumu sniedzējam jāveic, lai sasniegtu prasīto rezultātu. Tomēr Tiesa arī paskaidroja, ka šādos gadījumos jābūt izpildītiem vairākiem nosacījumiem, proti, pasākumi nedrīkst pārsniegt to, kas ir pamatoti, ir jābūt ievērotam juridiskās noteiktības principam, jābūt ievērotām attiecīgo pušu pamattiesībām, tostarp interneta lietotāju informācijas brīvībai, pasākumiem jābūt ar skaidru mērķi un kompetentajām tiesu iestādēm ir jābūt iespējai pārliecināties, ka šie nosacījumi ir izpildīti, jo īpaši paredzot attiecīgajiem interneta lietotājiem iespēju aizstāvēt savas tiesības pēc tam, kad ir zināmi attiecīgie pasākumi.

⁸⁴ Tiesas spriedums (ceturtā palāta), 2014. gada 27. marts, *UPC Telekabel Wien GmbH / Constantin Film Verleih GmbH un Wega Filmproduktionsgesellschaft mbH*, [C-314/12](#), EU:C:2014:192, 63. punkts.

⁸⁵ *UPC Telekabel*, [C-314/12](#), 53. punkts.

⁸⁶ *UPC Telekabel*, [C-314/12](#), 56. punkts.

⁸⁷ Sk. arī IV nodaļas 1. iedaļu par izpildrakstiem un atbildību.

⁸⁸ *UPC Telekabel*, [C-314/12](#), 52.–57. punkts.

Pēc Komisijas ieskatiem, lai gan iepriekš minētā judikatūra attiecas uz autortiesību pārkāpumiem, tajā izklāstītie principi pēc analogijas jāpiemēro arī attiecībā uz to IĪT pārkāpumiem, kas nav autortiesības un blakustiesības.

Izpildrakstiem, kas izdoti atbilstoši *IPRED* 9. panta 1. punkta a) apakšpunktam un 11. pantam, jābūt efektīviem, bet tie nedrīkst pārsniegt to, kas konkrētā gadījuma apstākļos ir nepieciešams un samērīgs, lai sasniegtu attiecīgo mērķi. Var būt pietiekami, ja tie sarežģīt attiecīgo pārkāpumu izdarīšanu vai būtiski attur no pārkāpumu izdarīšanas, pat ja pārkāpumi netiek pilnīgi izbeigti. Tomēr, ņemot vērā Tiesas judikatūru, no izpildraksta adresāta nevar prasīt, lai tas ziedo “neiespējamus upurus”⁸⁹. Piemērotajiem pasākumiem jābūt pietiekami precīziem un efektīviem, un pasākumam nav obligāti jāgarantē pārkāpuma izbeigšana⁹⁰. Šajā saistībā jānodrošina, ka tiek ievērotas visu iesaistīto personu pamattiesības, tostarp to trešo personu (piemēram, interneta lietotāju) tiesības, kuras var skart pasākumi, ko veic, lai izpildītu izpildrakstu.

Informācijas filtrēšanas sistēmas

Ir jānošķir izpildraksts, ar ko prasa vienu vai vairākus konkrētus kontrafakta satura elementus izņemt no tīmekļa vietnes, un izpildraksts, kura rezultātā galu galā starpniekam var tikt noteikts pienākums aktīvi pārraudzīt visu konkrētā vietā pieejamo saturu, lai nodrošinātu, ka neviens elements nepārkāpj IĪT.

Saskaņā ar E-komercijas direktīvas 15. panta 1. punktu dalībvalstīm ir liegts uzlikt tiešsaistes starpniekiem vispārēju pārraudzības pienākumu minētās direktīvas 12.–14. panta nozīmē⁹¹. Šāds pienākums arī būtu nesaderīgs ar *IPRED* 3. pantā noteiktajām taisnīguma un samērīguma prasībām un prasību, ka pasākumi nedrīkst būt pārlietu dārgi⁹².

*Scarlet Extended*⁹³ un *SABAM*⁹⁴ lietās Tiesa iztīrāja izpildraksta darbības jomas ierobežojumus, kas izriet no minētajiem noteikumiem, kā arī no piemērojām attiecīgo pušu pamattiesībām. *Scarlet Extended* lieta attiecās uz interneta pakalpojumu sniedzēja ieviestu filtrēšanas sistēmu

- attiecībā uz visu elektronisko saziņu, kas notiek ar tā pakalpojumu palīdzību, jo īpaši izmantojot “peer-to-peer” programmatūru,
- kas vienlīdz piemērojama attiecībā uz visiem tā klientiem,
- kas ir preventīva,
- kuras izmaksas pilnībā sedz interneta pakalpojumu sniedzējs, un
- bez ierobežojuma laikā,

lai pakalpojumu sniedzēja tīklā identificētu tādu elektronisko datņu apriti, kurās ir muzikāls, kinematogrāfisks vai audiovizuāls darbs, uz ko, kā apgalvo lūguma iesniedzējs, tam ir intelektuālā īpašuma tiesības, un pēc tam bloķētu šo datņu, ar kurām tiek pārkāptas autortiesības, pārsūtīšanu. Lielā mērā līdzīga sistēma, ko plānojis ieviest mitināšanas pakalpojumu sniedzējs attiecībā uz tā serveros glabātu informāciju, tika aplūkota *SABAM* lietā.

Abās lietās Tiesa konstatēja, ka šādu vispārēju filtrēšanas sistēmu ieviešanas noteikšana par pienākumu attiecīgajiem pakalpojumu sniedzējiem nebūtu saderīga ar E-komercijas direktīvas

⁸⁹ *UPC Telekabel*, [C-314/12](#), 53. punkts.

⁹⁰ Tiesas spriedums (trešā palāta), 2016. gada 15. septembris, *Tobias Mc Fadden / Sony Music Entertainment Germany GmbH*, [C-484/14](#), EU:C:2016:689, 93.–95. punkts; *UPC Telekabel*, [C-314/12](#), 56. un 58.–62. punkts.

⁹¹ *IPRED* 2. panta 3. punkta a) apakšpunktā ir precizēts, ka direktīva neskar E-komercijas direktīvu un jo īpaši tās 12.–15. pantu.

⁹² *L'Oréal/eBay*, [C-324/09](#), 139. punkts; *Scarlet Extended*, [C-70/10](#), 36. punkts; *SABAM*, [C-360/10](#), 34. punkts.

⁹³ *Scarlet Extended*, [C-70/10](#).

⁹⁴ *SABAM*, [C-360/10](#).

15. pantu un *IPRED* 3. pantu, ja tos aplūko un interpretē, ievērojot prasības, kas izriet no piemērojamo pamattiesību aizsardzības.

Tajā pašā laikā E-komercijas direktīvas 47. apsvērumā ir atgādināts, ka 15. pants attiecas tikai uz vispārēja rakstura pārraudzības pienākumiem un automātiski neaptver pārraudzības pienākumus īpašā gadījumā. Konkrētāk, tas neietekmē valsts iestāžu rīkojumus saskaņā ar valsts tiesību aktiem. 48. apsvērumā turklāt norādīts, ka šī direktīva neietekmē dalībvalstu iespēju pieprasīt attiecīgajiem pakalpojumu sniedzējiem gādāt par to, lai atklātu un novērstu atsevišķus nelikumīgas darbības veidus.

Tādējādi attiecīgos gadījumos un iepriekšminēto noteikumu robežās, sadarbojoties ar tiesību īpašniekiem, var piemērot noteiktus padziļinātas uzticamības pārbaudes pienākumus, piemēram, tiešsaistes mitināšanas pakalpojumu sniedzējiem, lai novērstu IĪT pārkāpjoša satura augšupielādi, ko identificējuši tiesību īpašnieki⁹⁵.

Liekot starpniekiem veikt konkrētus pasākumus turpmāku pārkāpumu novēršanai saskaņā ar *IPRED* 9. panta 1. punkta a) apakšpunktu vai 11. pantu, kompetentās tiesu iestādes attiecīgā gadījumā var izdot izpildrakstus, kas ietver īpašus pārraudzības pienākumus. Tomēr aizliegums piemērot vispārēju pārraudzības pienākumu, kas izriet no E-komercijas direktīvas 15. panta 1. punkta un *IPRED* 3. panta, tos lasot saistībā ar prasībām, kas izriet no piemērojamām pamattiesībām, liedz ar šādiem izpildrakstiem uzlikt starpniekiem pienākumus ieviest un uzturēt pārmērīgi plašas, nespecifiskas un dārgas tāda veida filtrēšanas sistēmas, kādas aplūkotas *Scarlet Extended* un *SABAM* lietās, un apstākļos, kādi bijuši minētajās lietās.

4. Uz nākotni vērsti, katalogus aptveroši un dinamiski izpildraksti

Dalībvalstu tiesību aktos pastāv atšķirības attiecībā uz kompetentas tiesu iestādes izdota izpildraksta darbības jomu un jo īpaši attiecībā uz veidu, kā tas var novērst iespējamus vai atkārtotus IĪT pārkāpumus. Katalogus un repertuārus aptveroši izpildraksti⁹⁶ ir pieejami dažās jurisdikcijās, piemēram, Īrijā un Apvienotajā Karalistē, bet ne visās dalībvalstīs.

Turklāt dažos gadījumos izpildraksti var zaudēt zināmu efektivitāti, ja tiek mainīts priekšmets, par kuru izdots izpildraksta rīkojums. Kā piemēru var minēt izpildrakstus par tīmekļa vietņu bloķēšanu, ja kompetentā tiesu iestāde piešķir izpildrakstu, kurā minēti konkrēti, specifiski domēnu nosaukumi, bet tajā pašā laikā var viegli tikt izveidotas šādu vietņu spoguļvietnes ar citiem domēnu nosaukumiem, kuras izpildraksts neskar.

Viens no šīs problēmas iespējamiem risinājumiem ir dinamiskie izpildraksti. Tie ir izpildraksti, kurus var izdot, piemēram, gadījumos, kad tūlīt pēc izpildraksta izdošanas kļūst pieejama būtībā tā pati tīmekļa vietne, tikai ar citu IP adresi vai URL, un kurus sagatavo tā, lai tos varētu attiecināt arī uz jauno IP adresi vai URL, bez vajadzības sākt jaunu tiesvedību, lai iegūtu jaunu izpildrakstu. Iespēja izdot šādus izpildrakstus *inter alia* pastāv Apvienotajā Karalistē un Īrijā. Šo mērķi var sasniegt arī ar publiskas iestādes vai policijas iejaukšanos, kā tas ir bijis konkrētā lietā attiecībā uz Beļģiju⁹⁷.

⁹⁵Sal. ar dažu tiešsaistes mitināšanas pakalpojuma sniedzēju pienākumu sadarbībā ar tiesību īpašniekiem novērst neatļauta, aizsargāta satura augšupielādēšanu, kas ierosināts 13. pantā Komisijas priekšlikumā direktīvai par autortiesībām digitālajā vienotajā tirgū (COM(2016)593, 14.9.2016.).

⁹⁶Tie ir izpildraksti, ar kuriem pieprasa, piemēram, starpniekiem novērst visu tiesību īpašnieka tiesību turpmākus pārkāpumus vai tādu tiesību pārkāpumus, kas ir daļa no licenciāta kataloga vai repertuāra, pamatojoties uz konstatētu attiecīgo tiesību parauga pārkāpumu.

⁹⁷*Anvers*, 2013. gada 14. februāris, lietas 2012/FR/303, 2012/PGA/3549, 2012/KC21/262, un *Cass.*, 2013. gada 22. oktobris, P.13.0550.N. Šajā nolēmumā tiesnesis pieprasīja, lai Beļģijas policija (Kibernozieģumu vienība) izveido ar tīmekļa vietni "thepiratbay.org" saistīto domēna nosaukumu sarakstu.

Kā atzīmēts iepriekš, jau no paša formulējuma ir saprotams, ka *IPRED* 9. panta 1. punkta a) apakšpunktā paredzētos pagaidu izpildrakstus var izdot, lai novērstu iespējamu pārkāpumu, un Tiesa ir precizējusi⁹⁸, ka attiecībā uz starpniekiem 11. pantā minētos izpildrakstus var arī izdot, lai novērstu turpmākus pārkāpumus. Turklāt pašlaik nav skaidru liecību par to saderību ar izpildrakstiem atbilstīgi *IPRED* vai par vajadzību pēc izpildrakstiem atbilstīgi *IPRED*. Komisija uzskata, ka tas būtu jāizvērtē katrā atsevišķā gadījumā, proti, attiecībā uz izpildrakstiem, kas izdoti pret starpniekiem, attiecīgajiem nosacījumiem un procedūrām jābūt noteiktām valsts tiesību aktos⁹⁹. Jebkurā gadījumā ir pienācīgi jāņem vērā minēto divu pantu mērķis, *IPRED* 3. panta vispārējās prasības, kā arī piemērojamās pamattiesības.

Komisija ņem vērā faktu, ka dažas dalībvalstis paredz iespēju izdot uz nākotni vērstus, katalogus aptverošus un dinamiskus izpildrakstus. Lai gan šis jautājums nav tieši aplūkots *IPRED*, Komisija uzskata, ka, ja vien ir paredzēti vajadzīgie aizsardzības līdzekļi, šādi izpildraksti var būt efektīvs veids, kā novērst IĪT pārkāpuma turpināšanu.

5. Digitālie pierādījumi

Tiešsaistē izdarītu pārkāpumu pierādījumu vākšana, uzrādīšana un saglabāšana dažās situācijās var būt sarežģīta. Direktīvā nav tieši minēta digitālo pierādījumu izmantošana un uzrādīšana tiesvedībā, kas attiecas uz IĪT piemērošanu.

Izvērtēšanas laikā tika norādīts, ka pierādījumus digitālā formātā var būt grūti saglabāt un ka dažās dalībvalstīs kompetentās tiesu iestādes kā pierādījumus nepieņem tīmekļa vietnes saturs attēlus, kādi tie ir konkrētā brīdī (tā dēvētos “ekrānuzņēmumus”). Tomēr ekrānuzņēmumu izmantošana ir viens no izplatītākajiem veidiem, kā pierādīt, ka ir notikusi konkrēta darbība tiešsaistes vidē. Praksē ekrānuzņēmums var, piemēram, pierādīt tiešsaistē notiekošas kontrafakta preces izplatīšanas raksturīgas iezīmes, jo tīmekļa vietnes saturs var liecināt, piemēram, par to, kāda veida prece bijusi pieejama pārdošanai, kurš to pārdevis, kurā teritorijā un kādai mērķauditorijai. Ekrānuzņēmumi kā tādi var palīdzēt tiesību īpašniekiem piemērot viņu tiesības arī tiešsaistes kontekstā. Līdzīgi arī atbildētāji var vēlēties izmantot ekrānuzņēmumus, lai apstrīdētu apgalvojumus par IĪT kontrafakta darbībām.

Dažās dalībvalstīs¹⁰⁰ kompetento tiesu iestāžu pašreizējā prakse ir atzīt ekrānuzņēmumus kā pierādījumu, ja vien tos izveidojis notārs vai tiesu izpildītājs un ja iespējamās kontrafakta preces vai pakalpojumi tajos ir redzami pietiekami skaidri un precīzi. Tā kā šajā saistībā nav skaidri formulētu noteikumu, pēc Komisijas ieskatiem *IPRED* nevar uzskatīt par tādu, kas šādu praksi nosaka par pienākumu. Tomēr Komisija uzskata, ka kopumā šāda pieeja ir saderīga ar *IPRED*. To var uzskatīt par paraugpraksi, jo tā var būt labs veids, kā ņemt vērā iepriekšminētās pušu vajadzības, vienlaikus nodrošinot pietiekamu noteiktību attiecībā uz to pierādījumu precizitāti un ticamību, uz kuru pamata kompetentā tiesu iestāde izspriež lietu.

Komisija uzskata, ka dažu dalībvalstu tiesību aktos paredzēto iespēju atzīt ekrānuzņēmumus par pierādījumiem tiesvedībā, ko ierosina atbilstoši *IPRED*, var uzskatīt par paraugpraksi, ja vien ekrānuzņēmumos iespējamās kontrafakta preces vai pakalpojumi ir redzami pietiekami skaidri un precīzi un ja vien tie atbilst konkrētām procesuālām garantijām. Atkarībā no valstu tiesību sistēmām viena no šādām garantijām cita starpā var būt, piemēram, prasība, ka šādiem pierādījumiem jābūt notāra vai tiesu izpildītāja izveidotiem.

⁹⁸ *L'Oréal/eBay*, [C-324/09](#), 131. punkts.

⁹⁹ Sk. *IPRED* 23. apsvērumu. Sk. arī *L'Oréal/eBay*, [C-324/09](#), 135. punktu; *Scarlet Extended*, [C-70/10](#), 31. punktu; *SABAM*, [C-360/10](#), 29. punktu.

¹⁰⁰ Piemēram, Beļģija, Francija, Polija.

V. VIENOTĀ TIRGUS DIMENSIJAS NODROŠINĀŠANA IĪT PIEMĒROŠANAS JOMĀ

1. To tiesību precizēšana, uz kurām attiecas direktīva

IPRED attiecas uz pasākumiem, kārtību un aizsardzības līdzekļiem, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu¹⁰¹ (1. pants). Direktīva ir piemērojama attiecībā uz jebkuru IĪT pārkāpumu, kā paredzēts Savienības tiesību aktos un/vai attiecīgās dalībvalsts tiesību aktos, lai gan direktīva neskar līdzekļus, kas ES vai valstu tiesību aktos ir paredzēti vai var tikt paredzēti, ciktāl šādi līdzekļi var būt labvēlīgāki tiesību īpašniekiem (2. panta 1. punkts)¹⁰². *IPRED* piemērošana neskar īpašos noteikumus par tiesību piemērošanu un izņēmumiem, kas iekļauti ES tiesību aktos par autortiesībām un blakustiesībām (2. panta 2. punkts). Tā neskar ES tiesību aktus par personas datu aizsardzību vai E-komercijas direktīvu kopumā un jo īpaši tās 12.–15. pantu (*IPRED* 2. panta 3. punkts).

IĪT, uz kurām attiecas direktīva

Lai gan direktīvā nav ietverts to konkrēto tiesību saraksts, kuras direktīvas nolūkos uzskata par intelektuālā īpašuma tiesībām, direktīvas 13. apsvērumā ir paskaidrots, ka tās darbības joma ir jānosaka iespējami plaša, lai tā aptvertu visas IĪT, uz ko attiecas ES tiesību aktu noteikumi šajā jomā un/vai attiecīgo dalībvalstu tiesību akti.

Komisija 2005. gadā izdeva juridiski nesaistošu paziņojumu¹⁰³ par direktīvas 2. pantu, lai precizētu tā piemērošanas jomu. Minētajā paziņojumā Komisija norādīja, ka tā uzskata, ka direktīvas darbības joma skar vismaz šādas intelektuālā īpašuma tiesības:

- autortiesības un ar autortiesībām saistītās tiesības,
- datubāzes veidotāja *sui generis* tiesības,
- pusvadītāju izstrādājumu topogrāfiju autora tiesības,
- tiesības uz preču zīmi,
- dizainparauga tiesības,
- patenttiesības, tostarp no papildu aizsardzības sertifikātiem iegūtās tiesības,
- tiesības attiecībā uz ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm,
- funkcionāla modeļa tiesības,
- augu šķirņu tiesības,
- tiesības uz tirdzniecības nosaukumiem, ciktāl attiecīgās valsts tiesību aktos tās ir aizsargātas kā ekskluzīvas īpašumtiesības.

Komisija uzskata, ka direktīvā noteiktajiem pasākumiem, kārtībai un aizsardzības līdzekļiem, kad notiek tiesvedība par pārkāpumiem, jebkurā gadījumā ir jābūt pieejamiem attiecībā uz jebkurām tiesībām, kas uzskaitītas tās 2005. gada paziņojumā.

Savstarpējā saistība ar Komercnoslēpumu direktīvu

Tomēr joprojām pastāv neskaidrības, jo īpaši saistībā ar citām valstu tiesību aktos aizsargātām tiesībām, piemēram, domēnu nosaukumiem, komercnoslēpumiem un citām darbībām, uz kurām bieži attiecas valstu tiesību akti par negodīgu konkurenci (piemēram, parazitisku kopēšanu). Lai gan saskaņā ar *IPRED* 13. apsvērumu dalībvalstis var iekšējām vajadzībām

¹⁰¹ Saskaņā ar direktīvas 1. pantu direktīvā termins “intelektuālā īpašuma tiesības” ietver rūpnieciskā īpašuma tiesības.

¹⁰² Sal. ar *OTK*, [C-367/15](#), 23. punktu: “Direktīvā 2004/48 ir noteikts minimālais standarts attiecībā uz intelektuālā īpašuma tiesību ievērošanu, un tā neliedz dalībvalstīm paredzēt aizsargājošākus pasākumus.”

¹⁰³ Komisijas paziņojums attiecībā uz Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/48/EK par intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu 2. pantu (2005/295/EK), OV L 94, 13.4.2005., 37. lpp.

paplašināt direktīvas noteikumu piemērošanas jomu, tos attiecinot arī uz negodīgas konkurences darbībām, piemēram, parazītisku kopēšanu, vai tamlīdzīgām darbībām, tām tomēr nav pienākuma to darīt. Līdz šim veiktie izvērtējumi¹⁰⁴ liecina, ka neviena no dalībvalstīm nav nolēmusi paplašināt direktīvas noteikumu piemērošanas jomu, lai aptvertu šādas darbības.

Komercnoslēpumu direktīvas¹⁰⁵ pieņemšana 2016. gadā viesa zināmu skaidrību par darbībām, uz kurām līdz šim attiecināti valstu tiesību akti par negodīgu konkurenci. Komercnoslēpumu direktīvā ir norādīts, ka tai nebūtu jāietekmē jebkādu citu attiecīgo tiesību aktu piemērošana citās jomās, tostarp IĪT jomā, un ka minētajai direktīvai dod priekšroku kā *lex specialis*, ja tās darbības joma un *IPRED* pārklājas¹⁰⁶. Tāpēc, tiklīdz būs pabeigta Komercnoslēpumu direktīvas transponēšana¹⁰⁷, ikviens, kas būs cietis no darbībām, kuras varētu interpretēt kā komercnoslēpumu nelikumīgu iegūšanu, izmantošanu vai izpaušanu, varēs gūt labumu pirmām kārtām no Komercnoslēpumu direktīvā noteiktajiem pasākumiem, kārtības un aizsardzības līdzekļiem. Ņemot to vērā, attiecībā uz visām negodīgas konkurences darbībām, kuras tiek regulētas valsts līmenī un uz kurām neattiecas Komercnoslēpumu direktīvas piemērošanas joma, piemēro vispārīgos noteikumus; *IPRED* noteikumi ir piemērojami tikai tad, ja attiecīgā dalībvalsts atbilstoši *IPRED* 13. apsvērumam ir nolēmusi paplašināt tās darbības jomu valsts līmenī.

Komercnoslēpumu jomā Komercnoslēpumu direktīva ir piemērojama kā *lex specialis* salīdzinājumā ar *IPRED*.

Attiecībā uz visām negodīgas konkurences darbībām, kuras tiek regulētas ar valsts tiesību aktiem un kuras nav saistītas ar IĪT pārkāpumiem *IPRED* nozīmē, un uz kurām neattiecas Komercnoslēpumu direktīvas piemērošanas joma, *IPRED* noteikumi ir piemērojami tikai tad, ja dalībvalsts iekšējām vajadzībām paplašina minēto noteikumu piemērošanas jomu, lai aptvertu attiecīgās darbības.

2. Tiesvedība, uz ko neattiecas direktīvas piemērošanas joma

Direktīvas 2. panta 1. punktā ir konkrēta atsauce uz IĪT pārkāpumiem. Šajā saistībā ir apšaubīta iespēja noteikumus, ar kuriem īsteno direktīvu, piemērot tiesvedībā, kuras mērķis ir atzīt tiesību spēkā neesību.

Tiesa precizēja¹⁰⁸, ka, lai gan direktīva ir piemērojama attiecībā uz procedūrām, kuru mērķis ir nodrošināt IĪT aizsardzību, tā nav piemērojama spēkā neesības atzīšanas procedūrās, kurās persona, kas nav IĪT īpašniece, apstrīd attiecīgo tiesību īpašniekam piešķirto aizsardzību.

Turklāt Tiesa arī nosprieda¹⁰⁹, ka direktīva nav piemērojama tiesvedībā, kurā taisnīgās atlīdzības maksātāji lūdz iesniedzējtiesu pieņemt deklaratīvu nolēmumu, kas ir nelabvēlīgs

¹⁰⁴ Jo īpaši Komisijas ziņojums par to, kā tiek īstenota Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīva 2004/48/EK par intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu (COM(2010)0779 galīgā redakcija); “*Support study for the ex-post evaluation and ex-ante impact analysis of the IPR enforcement Directive (IPRED)*”, *Technopolis* grupa konsorciā ar *EY* un *Schalast Rechtsanwälte*, 2017. gads.

¹⁰⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 8. jūnija Direktīva (ES) 2016/943 par zinātības un darījumdarbības neizpaužamas informācijas (komercnoslēpumu) aizsardzību pret nelikumīgu iegūšanu, izmantošanu un izpaušanu, OV L 157, 15.6.2016., 1. lpp.

¹⁰⁶ Komercnoslēpumu direktīvas 39. apsvēruma.

¹⁰⁷ Dalībvalstīm minētā direktīva ir jātransponē līdz 2018. gada 9. jūnijam.

¹⁰⁸ Tiesas spriedums (trešā palāta), 2012. gada 15. novembris, *Bericap Záródástechnikai Bt. / Plastinnova 2000 Kft*, [C-180/11](#), EU:C:2012:717, 79.–81. punkts.

¹⁰⁹ Tiesas spriedums (ceturtā palāta), 2014. gada 10. aprīlis, *ACI Adam BV un citi / Stichting de Thuiskopie un Stichting Onderhandeligen Thuiskopie vergoeding*, [C-435/12](#), EU:C:2014:254, 63. punkts.

organizācijai, kura ir pilnvarota iekasēt un sadalīt šo atlīdzību starp autortiesību īpašniekiem un kura iebilst pret šo prasību.

Uz *IPRED* paredzētajiem pasākumiem, kārtību un aizsardzības līdzekļiem nevar atsaukties ne tiesvedībā, kurā pieprasa IĪT spēkā neesības atzīšanu, ne tiesvedībā, kas saistīta ar prasību samaksāt taisnīgu atlīdzību autortiesību īpašniekiem, kura ierosināta pret organizāciju, kas ir pilnvarota iekasēt un sadalīt šādu atlīdzību.

3. Tiesības prasīt pasākumu, kārtības un aizsardzības līdzekļu piemērošanu

Direktīvas 4. pantā ir norādīts, ka, ievērojot konkrētus nosacījumus, par personām, kas ir tiesīgas prasīt direktīvā minēto pasākumu, kārtības un aizsardzības līdzekļu piemērošanu, dalībvalstīm jāatzīst i) IĪT īpašnieki, ii) visas citas personas, kas ir pilnvarotas izmantot šīs tiesības, jo īpaši licenciāti, iii) intelektuālā īpašuma kolektīvo tiesību pārvaldes iestādes un iv) profesionālās aizstāvības iestādes.

Licenciāti

Direktīvas 4. pantā ir norādīts, ka personas, kas ir pilnvarotas izmantot IĪT, jo īpaši licenciāti, ciktāl to ļauj piemērojamo tiesību aktu noteikumi un saskaņā ar tiem, ir tiesīgas pieprasīt direktīvā noteikto pasākumu, kārtības un aizsardzības līdzekļu piemērošanu. Tomēr tiek apšaubīts, vai licenciāts ir tiesīgs pieprasīt minēto pasākumu piemērošanu arī tad, ja, neraugoties uz licences saņemšanu no tiesību īpašnieka, tas nav vajadzības gadījumā reģistrējies attiecīgo licenci attiecīgajā reģistrā.

Tiesa ir precizējusi¹¹⁰, ka tādu licenču gadījumā, kas izsniegtas par Kopienas dizainparaugu (*ECD*) vai Eiropas Savienības preču zīmi (*EUTM*), licenciāts var atbilstoši regulām celt prasību par *RCD/EUTM*, kas ir licences priekšmets, iespējamu pārkāpumu, pat ja licence nav ievadīta attiecīgi Kopienas dizainparaugu reģistrā vai ES preču zīmju reģistrā, un ka šādam licenciātam jo īpaši jābūt iespējai pieprasīt izpildrakstu izdošanu.

Tā kā minētos spriedumus varētu uzskatīt par norādi uz to, ka to pašu var attiecināt uz *IPRED* 4. panta b) punktu, to personu noteikšana, kurām ir tiesības celt prasību tiesā atbilstoši direktīvai, būs atkarīga no attiecīgās dalībvalsts tiesību aktu noteikumiem, uz kuriem ir skaidra atsauce minētajos noteikumos.

Savukārt judikatūrā, kas attiecas uz ES regulām par dizainparaugiem un preču zīmēm, Tiesa ir nospriedusi, ka licenciātiem ir tiesības pieprasīt izpildrakstu izdošanu pat bez iepriekšējas reģistrācijas. Attiecībā uz citām IĪT saskaņā ar *IPRED* 4. panta b) punktu šos jautājumus reglamentē valsts tiesību akti.

Kolektīvo tiesību pārvaldes iestādes un profesionālās aizstāvības iestādes

Direktīvas 4. panta c) un d) punkts paredz, ka attiecīgi IĪ kolektīvo tiesību pārvaldes iestādes un profesionālās aizstāvības iestādes, kas regulāri atzītas par tiesīgām pārstāvēt tiesību īpašniekus, ir tiesīgas pieprasīt direktīvā paredzēto civiltiesiskās aizsardzības līdzekļu piemērošanu, “ciktāl to ļauj piemērojamie tiesību akti un saskaņā ar tiem”¹¹¹. Šajā ziņā pastāv ievērojamas atšķirības starp dalībvalstīm attiecībā uz to, kā tiek īstenota kolektīvo iestāžu spēja ierosināt tiesvedību.

Lai gan minētajos noteikumos lietotais formulējums liecina, ka dalībvalstīm šajā ziņā ir rīcības brīvība, vairākas dalībvalstis ir paredzējušas iespēju piešķirt minētajām iestādēm

¹¹⁰ Tiesas spriedums (septītā palāta), 2016. gada 4. februāris, *Youssef Hassan / Breiding Vertriebsgesellschaft mbH*, C-163/15, EU:C:2016:71, 26. punkts. Tiesas spriedums (septītā palāta), 2016. gada 22. jūnijs, *Thomas Philipps GmbH & Co. KG / Grüne Welle Vertriebs GmbH*, C-419/15, EU:C:2016:468, 25. punkts.

¹¹¹ Tāda pati frāze ir ietverta *IPRED* 4. panta b) punktā.

tiesības ierosināt tiesvedību to locekļu vārdā, ja tiesvedības mērķis ir aizsargāt to locekļu tiesības un lietu uzskata par locekļu interesēs esošu¹¹². Komisija atzīmē, ka šāda pieeja kopumā, šķiet, palielina IĪT efektīvas piemērošanas iespēju, jo īpaši tāpēc, ka minētās iestādes dažos gadījumos var būt izdevīgākā situācijā (tādā ziņā, ka tām ir piekļuve informācijai, speciālajām zināšanām, cilvēkresursiem, kā arī finanšu stāvokļa ziņā) nekā paši tiesību īpašnieki, lai vajadzības gadījumā faktiski un efektīvi celtu prasību par IĪT pārkāpumiem, it īpaši, kad tiesību īpašnieki ir MVU¹¹³.

Vairākas dalībvalstis ir nolēmušas izmantot *IPRED* 4. panta c) un d) punktā paredzēto iespēju pilnvarot kolektīvo tiesību pārvaldes iestādes un profesionālās aizstāvības iestādes, kas tiek regulāri atzītas par tiesīgām pārstāvēt tiesību īpašniekus, pieprasīt *IPRED* paredzēto pasākumu, kārtības un aizsardzības līdzekļu piemērošanu. Šāda pieeja kopumā uzlabo IĪT tiesību efektīvu piemērošanu, tāpēc to var uzskatīt par paraugpraksi.

4. Autorības un īpašuma tiesību prezumpcija

Direktīvas 5. pantā ir noteikta atspēkojama autorības vai īpašuma tiesību prezumpcija tās personas (autora vai ar autortiesībām saistīto tiesību īpašnieka) labā, kuras vārds ir, kā parasti, minēts darbā vai aizsargātajā tiesību objektā. Minētā noteikuma mērķis ir atvieglot tiesībaizsardzības iespējas šīm personām, ņemot vērā, ka pierādījumus par autorību vai īpašuma tiesībām var būt sarežģīti iesniegt, it īpaši, ja ir iesaistīti vairāki darbi.

Komisija uzskata, ka dalībvalstīm ir zināma rīcības brīvība 5. panta piemērošanā, jo īpaši attiecībā uz sīki izstrādātajiem noteikumiem par to, kad un kā ir jāiesniedz vajadzīgie pierādījumi šīs prezumpcijas atspēkošanai, ņemot vērā, ka minētajā pantā šajā sakarā nav ietverti skaidri noteikumi. Tomēr Komisija arī atzīmē, ka minētie sīki izstrādātie noteikumi un to piemērošanas veids pēc būtības nevar būt par iemeslu 5. panta efektivitātes apšaubīšanai.

IPRED 5. pantā paredzētā autorības vai īpašuma tiesību prezumpcija ir jāinterpretē un jāpiemēro tā, lai tiktu aizsargāts tās mērķis, proti, atvieglot autoriem un ar autortiesībām saistīto tiesību īpašniekiem attiecīgo IĪT piemērošanu.

5. Dažu īpašu pasākumu pieejamība

Pierādījumi

Direktīvas 6. un 7. pantā ir izklāstīti dalībvalstu pienākumi nodrošināt efektīvus pierādījumu uzrādīšanas un saglabāšanas līdzekļus. Minēto noteikumu mērķis ir garantēt, ka prasītājam un kompetentajām tiesu iestādēm ir pieejama vajadzīgā informācija, lai noteiktu, vai ir noticis IĪT pārkāpums, un, ja ir noticis, kādas ir tā sekas, pat ja prasītāja rīcībā nav šādas informācijas. Tomēr šajās procedūrās ir jāņem vērā atbildētāja tiesības un jānodrošina vajadzīgās garantijas, tostarp konfidencialas informācijas aizsardzība un personas datu un privātās dzīves aizsardzība¹¹⁴.

IPRED 7. panta 1. punkts ļauj kompetentajām tiesu iestādēm, pamatojoties uz pamatotu pieteikumu, piemērot ātrus un efektīvus pagaidu pasākumus, lai saglabātu attiecīgos pierādījumus par iespējamo pārkāpumu. Tiesības saglabāt pierādījumus ir nepārprotami piemērojamas, pirms tiek sākta tiesvedība, kurā izskata lietu pēc būtības, ja vien tiek

¹¹² Šāda veida noteikumi pastāv Francijā, Beļģijā, Portugālē un Nīderlandē.

¹¹³ Kā liecina no ieinteresētajām personām saņemtās vispārējās atsauksmes. Sk. arī “*Support study for the ex-post evaluation and ex-ante impact analysis of the IPR enforcement Directive (IPRED)*”, Technopolis grupa konsorciā ar EY un Schalast Rechtsanwälte, 2017. gads, 88. un 89. lpp.

¹¹⁴ *IPRED* 20. apsvēruma.

aizsargāta konfidenciāla informācija un ar nosacījumu, ka valsts tiesību aktos ir paredzēti izvēles aizsardzības pasākumi un garantijas (minētas 7. panta 2. punktā), lai novērstu iespējamu ļaunprātīgu izmantošanu. Tas jo īpaši nozīmē, ka prasītājs var arī iesniegt attiecīgu prasību pirmstiesas procedūrā, tostarp dažos gadījumos *ex-parte* tiesvedībā¹¹⁵.

Dažās dalībvalstīs joprojām ir sarežģīti pieprasīt šādu pagaidu saglabāšanas pasākumu piemērošanu, pirms ir faktiski sākusies tiesvedība, kurā lietu izskata pēc būtības¹¹⁶. Tomēr direktīvas 7. panta 1. punkta skaidrais formulējums liecina, ka prasības par šādu pasākumu piemērošanu nevar noraidīt tāpēc vien, ka tiesvedība, kurā izskata lietu pēc būtības, vēl nav sāкта.

Tiesības uz informāciju

Sabiedriskajā apspriešanā paustie viedokļi liecināja, ka pastāv neskaidrība par to, vai *IPRED* 8. pantā noteiktās tiesības uz informāciju var īstenot, pirms ir pasludināts spriedums par IĪT pārkāpuma lietu pēc būtības¹¹⁷. *IPRED* 8. panta 1. punktā ir noteikts, ka rīkojumu par tiesībām uz informāciju var izdot “tās tiesvedības sakarā, kas attiecas uz intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumu”. Tomēr tajā atšķirībā, piemēram, no 7. panta 1. punkta, nav norādīts, ka šādu rīkojumu var izdot “pat pirms tiesvedības uzsākšanas kādā lietā”, kā arī nav skaidri norādīts, ka rīkojumu var izdot, pirms tiesvedība, kurā izskata lietu pēc būtības, ir pabeigta. Tādējādi dažās dalībvalstīs ir sarežģīti saņemt rīkojumu par tiesībām uz informāciju pirms galīgā lēmuma pieņemšanas tiesvedībā, kurā izskata lietu pēc būtības.

Tiesa nesenā spriedumā precizēja¹¹⁸, ka 8. panta 1. punkta formulējums nenozīmē, ka tiesības uz informāciju obligāti jāīsteno tajā pašā tiesvedībā, kas attiecas uz IĪT pārkāpumu. Tiesa jo īpaši konstatēja, ka tiesības uz informāciju var īstenot, ja pēc galīgas lietas pabeigšanas, kurā ir konstatēts IĪT pārkāpums, prasītājs vēlāk atsevišķā tiesvedībā pieprasa informācijas sniegšanu par to preču vai pakalpojumu izcelsmi un izplatīšanas tīkliem, ar kuriem ir pārkāptas attiecīgās IĪT, lai ierosinātu prasību par kaitējuma atlīdzināšanu.

Lai gan šī pieeja atšķiras starp dalībvalstīm, ir iespējams identificēt dažus paraugprakses gadījumus. Piemēram, Vācijā Preču zīmju likums paredz¹¹⁹, ka lietās, kas saistītas ar acīmredzamiem IĪT pārkāpumiem, pienākumu sniegt informāciju var noteikt, izdodot iepriekšēju izpildrakstu saskaņā ar Vācijas Civilprocesa kodeksa attiecīgajiem noteikumiem.

Precizējums *IPRED* 8. pantā, ka rīkojums par tiesībām uz informāciju ir pieejams “tās tiesvedības sakarā, kas attiecas uz IĪT pārkāpumu”, nozīmē, ka rīkojums par informācijas sniegšanu nav obligāti jāizdod tajā pašā tiesvedībā. To var izdot arī atsevišķā vēlākā tiesvedībā, ko ierosina, lai varētu iesniegt prasību par iespējamu kaitējuma atlīdzināšanu. Atkarībā no piemērojamiem valsts tiesību aktu noteikumiem šādu rīkojumu var izdot arī agrāk, iepriekšēja izpildraksta veidā.

Korektīvi pasākumi

Direktīvas 10. pantā ir noteikts, ka kompetentās tiesu iestādes var dot rīkojumu atsaukt no tirdzniecības kanāliem preces, kuru sakarā tās ir konstatējušas IĪT pārkāpumu, un vajadzības gadījumā arī materiālus un darbarīkus, ko galvenokārt izmanto minēto preču radīšanai vai ražošanai. Turklāt var dot arī rīkojumu par preču galīgu izņemšanu no tirdzniecības kanāliem vai iznīcināšanu. Šie pasākumi ir veicami uz pārkāpēja rēķina.

¹¹⁵ Sk. sadaļu “Aizsardzības vēstules iespējas un pamatotība”, 15. lpp.

¹¹⁶ *CSWD* — Direktīvas 2004/48/EK izvērtējums, 13. lpp.

¹¹⁷ Apspriešana par IĪT piemērošanas tiesiskā regulējuma izvērtēšanu un modernizāciju, 22. lpp.

¹¹⁸ Tiesas spriedums (devītā palāta), 2017. gada 18. janvāris, *NEW WAVE CZ, a.s. / ALLTOYS*, [C-427/15](#), EU:C:2017:18, 27. punkts.

¹¹⁹ Vācijas Preču zīmju likuma 19. sadaļas 2. un 7. punkts.

Direktīvas 10. panta pamatā ir *TRIPS* nolīguma 46. pants. *IPRED* 10. panta 3. punkts, tieši tāpat kā *TRIPS* nolīguma 46. panta trešais teikums, paredz, ka, izvērtējot lūgumu veikt korektīvus pasākumus, ir jāņem vērā tas, ka aizsardzības līdzekļiem jābūt proporcionāliem pārkāpuma nopietnībai, kā arī trešo personu intereses. Turklāt saskaņā ar 46. panta nākamo teikumu attiecībā uz precēm ar viltotām preču zīmēm ar vienkāršu preču zīmes noņemšanu, kas ir nelikumīgi pielikta, nepietiek (izņemot izņēmuma gadījumus), lai atļautu preču izplatīšanu tirdzniecības kanālos. No Tiesas vispārējās judikatūras šajā sakarā¹²⁰ izriet, ka direktīvas 10. pants, ciktāl iespējams, ir jāinterpretē un jāpiemēro, ņemot vērā šo *TRIPS* nolīguma noteikumu.

Ir lietderīgi arī piebilst, ka atšķirībā no noteikumiem par kompensāciju (13. pants) 10. pantā nav skaidri noteikts, ka, lai varētu piemērot attiecīgos pasākumus, ir nepieciešams, lai pārkāpējs būtu apzināti iesaistījies kontrafakta darbībā vai tam būtu bijis pamats apzināties, ka attiecīgā darbība ir kontrafakta darbība.

Direktīvas 10. pants, ciktāl iespējams, ir jāinterpretē un jāpiemēro, ņemot vērā šo *TRIPS* nolīguma 46. pantu. Saskaņā ar pēdējo minēto noteikumu ar vienkāršu preču zīmes noņemšanu, kas ir nelikumīgi pielikta precēm ar viltotām preču zīmēm, nepietiek (izņemot izņēmuma gadījumus), lai atļautu preču izplatīšanu tirdzniecības kanālos.

6. Pārrobežu dimensija

IPRED mērķis nav nedz iedibināt saskaņotus noteikumus tiesiskās sadarbības jomā un jurisdikcijā, nedz atzīt un izpildīt lēmumus civillietās un komerclietās, nedz arī izskatīt piemērojamo tiesību aktu jautājumus. Ir citi ES tiesību akti, kas kopumā reglamentē šādus jautājumus un principā ir piemērojami arī intelektuālajam īpašumam un ar ĪT saistītai tiesvedībai¹²¹.

Attiecībā uz šādiem citiem ES tiesību aktiem civillietās un komerclietās dalībvalstu tiesu jurisdikcija ir jānosaka saskaņā ar regulu “Brisele I”¹²². Minētā regula reglamentē šādu tiesu lēmumu atzīšanu un izpildi visā ES. Noteikumi par piemērojamiem tiesību aktiem attiecībā uz ārpuslīgumiskām saistībām, kas bieži ir priekšmets tiesvedībā par ĪT piemērošanu, ir paredzēti regulā “Roma II”¹²³.

Kompetentās tiesas, jo īpaši attiecībā uz izpildrakstiem

Daudziem ar ĪT saistītiem strīdiem ir transnacionāla dimensija. Tas nozīmē, ka tiesvedība par ĪT pārkāpumiem, jo īpaši tiem, kas izdarīti tiešsaistes vidē, var notikt vienlaikus vairākās dalībvalstīs. Tas var radīt sarežģījumus tiesību īpašniekiem, it īpaši nosakot kompetento valsts tiesu un prasīto izpildrakstu darbības jomu.

Ir lietderīgi pieminēt, ka regulā “Brisele I” ir ietverti vairāki precizējumi par tiesu jurisdikciju pagaidu pasākumu piemērošanā pārrobežu lietās. Regulas 25. apsvērumā ir konkrēta atsauce uz *IPRED*, kurā precizēts, ka jēdziens “pagaidu pasākumi, tostarp aizsardzības pasākumi”,

¹²⁰ Sal., piemēram, ar Tiesas spriedumu, 1998. gada 16. jūnijs, *Hermès International / FHT Marketing Choice BV*, C-53/96, EU:C:1998:292, 28. punktu; *Promusicae*, C-275/06, 60. punktu.

¹²¹ *IPRED* 11. apsvēruma.

¹²² Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 12. decembra Regula (ES) Nr. 1215/2012 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komerclietās (pārstrādāta redakcija), OV L 351, 20.12.2012., 1. lpp.).

¹²³ Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 11. jūlija Regula (EK) Nr. 864/2007 par tiesību aktiem, kas piemērojami ārpuslīgumiskām saistībām, OV L 199, 31.7.2007., 40.–49. lpp.).

inter alia regulas 35. panta¹²⁴ nozīmē ietver, piemēram, aizsardzības rīkojumus, kuru mērķis ir iegūt informāciju vai saglabāt pierādījumus, kā minēts *IPRED* 6. un 7. pantā.

Saskaņā ar regulu “Brisele I” tiesību īpašnieki iespējamajos IĪT pārkāpējus parasti var iesūdzēt tās dalībvalsts tiesā, kurā ir iespējamo pārkāpēju domicils (4. pants). Tomēr lietās, kas attiecas uz neatļautu darbību vai kvazideliktu, tie pārkāpējus var iesūdzēt arī tās vietas dalībvalsts tiesās, kur iestājies vai var iestāties notikums, kas rada kaitējumu (7. panta 2. punkts).

Turklāt regula “Brisele I” arī paredz, ka gadījumā, ja iespējamais pārkāpējs ir viens no vairākiem atbildētājiem, to var iesūdzēt tās dalībvalsts tiesā, kurā kādam no atbildētājiem ir domicils, ja prasības ir tik cieši saistītas, ka ir lietderīgi tās izskatīt un izlemt kopā, lai izvairītos no riska, ka atsevišķā tiesvedībā tiek pieņemti nesavienojami spriedumi (8. panta 1. punkts). Tiesa saistībā ar autortiesību pārkāpuma lietu ir precizējusi¹²⁵, ka fakts kā tāds, ka prasības, kas ir celtas pret vairākiem atbildētājiem saistībā ar materiāli identiskiem autortiesību pārkāpumiem, balstās uz tādiem valstu juridiskajiem pamatiem, kuri atšķiras atkarībā no dalībvalsts, neliedz piemērot minēto noteikumu.

Spriedumu atzīšana un izpilde

Saskaņā ar regulu “Brisele I” (39. pantu) jebkurš dalībvalsts tiesas pieņemts lēmums, kas izpildāms minētajā dalībvalstī, ir tieši izpildāms arī pārējās dalībvalstīs, neprasot izpildāmības deklarāciju (t. i., eksekvatūras atcelšana).

Tiesa ir nospriedusi, ka jēdziens “civillietas un komerclietas” regulas “Brisele I” 1. panta nozīmē jāinterpretē tādējādi, ka minētā regula ir piemērojama tāda valsts tiesas nolēmuma atzīšanai un izpildei, ar kuru ir piespriests naudas sods, lai panāktu, ka tiek ievērots civillietā vai komerclietā noteikts tiesas spriedums¹²⁶.

Jautājumi, kas attiecas uz tiesu jurisdikciju, tiesas lēmumu atzīšanu un izpildi un piemērojamiem tiesību aktiem un kas izriet no tiesvedības, kas saistīta ar IĪT, ir jāizlemj saskaņā ar ES tiesību aktiem, kuri reglamentē šādus jautājumus, jo īpaši regulām “Brisele I” un “Roma II”.

Konkrēti regulā “Brisele I” ir ietverti daži precizējumi par tiesu jurisdikciju attiecībā uz pagaidu pasākumu piemērošanu, pamatojoties uz *IPRED* 6. un 7. pantu, pārrobežu lietās, kā arī īpaši noteikumi par iespēju iesūdzēt personu, kas ir viena no vairākiem atbildētājiem.

VI. TURPMĀKIE PASĀKUMI

Komisija turpinās cieši sadarboties ar visām ES dalībvalstīm, kompetentajām tiesu iestādēm un citām personām, kuras ir iesaistītas IĪT piemērošanā tiesvedībā, kas notiek minētajās iestādēs, lai nodrošinātu, ka ES tiesiskais regulējums un jo īpaši *IPRED* atbilst noteiktajam mērķim, un lai pilnveidotu šajā dokumentā izklāstītās vadlīnijas.

Kā noteikts paziņojumā “Līdzsvarota intelektuālā īpašuma aizsardzības sistēma, kas reaģē uz mūsdienu sabiedrības problēmām”, papildus iepriekš izklāstītajām vadlīnijām un paraugprakseī Komisija jo īpaši:

¹²⁴ Regulas “Brisele I” 35. pantā ir noteikts: “Dalībvalsts tiesās var iesniegt pieteikumu attiecībā uz tādiem pagaidu pasākumiem, tostarp aizsardzības pasākumiem, ko var piemērot saskaņā ar minētās dalībvalsts tiesību aktiem, pat ja lieta pēc būtības ir citas dalībvalsts tiesu jurisdikcijā.”

¹²⁵ Tiesas rīkojums (trešā palāta), 2013. gada 7. marts, *Eva-Maria Painer / Standard Verlags GmbH un citi*, lieta [C-145/10 REC](#), ECLI:EU:C:2013:138, 72.–84. punkts.

¹²⁶ *Realchemie*, [C-406/09](#).

- sadarbosies ar dalībvalstu ekspertiem un tiesnešiem, lai izstrādātu mērķtiecīgākas papildu pamatnostādnes nolūkā sniegt sīkākus un praktiskus norādījumus par konkrētiem *IPRED* jautājumiem, pamatojoties uz paraugprakses pieredzi;
- publicēs iepriekš minētās pamatnostādnes un paraugpraksi tiešsaistē, *inter alia* portālā “Tava Eiropa”.

Papildinājums — attiecīgo Tiesas spriedumu saraksts

1. Tiesas spriedums, 1998. gada 16. jūnijs, *Hermès International / FHT Marketing Choice BV*, [C-53/96](#), EU:C:1998:292, [61996CJ0053](#)
2. Tiesas spriedums (virspalāta), 2008. gada 29. janvāris, *Productores de Música de España (Promusicae) / Telefónica de España SAU*, [C-275/06](#), EU:C:2008:54, [62006CA0275 / 62006CJ0275](#)
3. Tiesas spriedums (trešā palāta), 2008. gada 14. februāris, *Varec SA / Beļģijas valsts*, [C-450/06](#), EU:C:2008:91, [62006CA0450](#)
4. Tiesas rīkojums (astotā palāta), 2009. gada 19. februāris, [C-557/07](#), *LSG-Gesellschaft zur Wahrnehmung von Leistungsschutzrechten GmbH / Tele2 Telecommunication GmbH*, EU:C:2009:107, [62007CB0557](#)
5. Tiesas spriedums (virspalāta), 2011. gada 12. jūlijs, *L'Oréal SA un citi / eBay International AG un citi*, [C-324/09](#), EU:C:2011:474, [62009CJ0324](#)
6. Tiesas spriedums (virspalāta), 2011. gada 18. oktobris, *Realchemie Nederland BV / Bayer CropScience AG.*, [C-406/09](#), EU:C:2011:668, [62009CJ0406](#)
7. Tiesas spriedums (trešā palāta), 2011. gada 24. novembris, *Scarlet Extended SA / Société belge des auteurs, compositeurs et éditeurs SCRL (SABAM)*, [C-70/10](#), EU:C:2011:771, [62010CJ0070](#)
8. Tiesas spriedums (trešā palāta), 2012. gada 16. februāris, *Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers CVBA (SABAM) / Netlog NV*, [C-360/10](#), EU:C:2012:85, [62010CJ0360](#)
9. Tiesas spriedums (trešā palāta), 2012. gada 19. aprīlis, *Bonnier Audio AB un citi / Perfect Communication Sweden AB*, [C-461/10](#), EU:C:2012:219, [62010CJ0461](#)
10. Tiesas spriedums (trešā palāta), 2012. gada 15. novembris, *Bericap Záródástechnikai Bt. / Plastinnova 2000 Kft.*, [C-180/11](#), EU:C:2012:717, [62011CJ0180](#).
11. Tiesas rīkojums (trešā palāta), 2013. gada 7. marts, *Eva-Maria Painer / Standard VerlagsGmbH un citi*, lieta [C-145/10 REC.](#), ECLI:EU:C:2013:138, [62010CO0145](#).
12. Tiesas spriedums (ceturtnā palāta), 2014. gada 27. marts, *UPC Telekabel Wien GmbH / Constantin Film Verleih GmbH un Wega Filmproduktionsgesellschaft mbH*, [C-314/12](#), EU:C:2014:192, [62012CJ0314](#)
13. Tiesas spriedums (ceturtnā palāta), 2014. gada 10. aprīlis, *ACI Adam BV un citi / Stichting de ThuisKopie un Stichting Onderhandelingen ThuisKopie vergoeding*, [C-435/12](#), EU:C:2014:254, [62012CJ0435](#)
14. Tiesas spriedums (virspalāta), 2014. gada 3. septembris, *Johan Deckmyn un Vrijheidsfonds VZW / Helena Vandersteen un citi*, [C-201/13](#), EU:C:2014:2132, [62013CA0201](#)
15. Tiesas spriedums (ceturtnā palāta), 2015. gada 16. jūlijs, *Coty Germany GmbH / Stadtsparkasse Magdeburg*, [C-580/13](#), EU:C:2015:485, [62013CJ0580](#)
16. Tiesas spriedums (pirmā palāta), 2015. gada 16. jūlijs, *Diageo Brands BV v Simiramida-04 EOOD*, [C-681/13](#), EU:C:2015:471, [62013CJ0681](#)
17. Tiesas spriedums (septītā palāta), 2016. gada 4. februāris, *Youssef Hassan / Breiding Vertriebsgesellschaft mbH*, [C-163/15](#), EU:C:2016:71
18. Tiesas spriedums (piektā palāta), 2016. gada 17. marts, *Christian Liffers / Producciones Mandarina SL un Mediaset España Comunicación SA, anciennement Gestevisión Telecinco SA*, [C-99/15](#), EU:C:2016:173, [62015CJ0099](#)
19. Tiesas spriedums (septītā palāta), 2016. gada 22. jūnijs, *Thomas Philipps GmbH & Co. KG / Grüne Welle Vertriebs GmbH*, [C-419/15](#), EU:C:2016:468

20. Tiesas spriedums (otrā palāta), 2016. gada 7. jūlijs, *Tommy Hilfiger Licensing LLC un citi / DELTA CENTER a.s.*, [C-494/15](#), EU:C:2016:528, [62015CJ0494](#)
21. Tiesas spriedums (piektā palāta), 2016. gada 28. jūlijs, *United Video Properties Inc. / Telenet NV*, EU:C:2016:611, [C-57/15](#), [62015CJ0057](#)
22. Tiesas spriedums (trešā palāta), 2016. gada 15. septembris, *Tobias Mc Fadden / Sony Music Entertainment Germany GmbH*, [C-484/14](#), EU:C:2016:689
23. Tiesas spriedums (devītā palāta), 2017. gada 18. janvāris, *NEW WAVE CZ, a.s. / ALLTOYS, spol. s r. o.*, [C-427/15](#), EU:C:2017:18
24. Tiesas spriedums (piektā palāta), 2017. gada 25. janvāris, *Stowarzyszenie "Oławska Telewizja Kablowa" w Oławie / Stowarzyszenie Filmowców Polskich w Warszawie*, [C-367/15](#), EU:C:2017:36, [62015CN0367](#)

Izskatīšanā:

[C-644/16](#) *Synthon* — Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu, ko *Hoge Raad der Nederlanden* (Nīderlande), ko iesniedza 2016. gada 15. decembrī, *Synthon BV / Astellas Pharma Inc.* (IPRED 6. pants)

[C-149/17](#) *Bastei Lübbe* — Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu, ko iesniedza *Landgericht München I* (Vācija) 2017. gada 24. martā, *Bastei Lübbe GmbH & Co. KG / Michael Strotzer* (IPRED 3. panta 2. punkts)

[C-521/17](#) *SNB-REACT* — Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu, ko iesniedza *Tallinna Ringkonnakohus* (Igaunija) 2017. gada 1. septembrī

25. *Communication Sweden AB*, EU:C:2012:219, [62010CJ0461](#)

26. Judgment of the Court (Third Chamber) of 15 November 2012, [C-180/11](#), *Bericap Záródástechnikai Bt. v Plastinnova 2000 Kft.*, EU:C:2012:717, [62011CJ0180](#).

27. Order of the Court (Third Chamber) of 7 March 2013, Case [C-145/10 REC.](#), *Eva-Maria Painer v Standard VerlagsGmbH and Others*, ECLI:EU:C:2013:138, [62010CO0145](#).

28. Judgment of the Court (Fourth Chamber), 27 March 2014, [C-314/12](#), *UPC Telekabel Wien GmbH v Constantin Film Verleih GmbH and Wega Filmproduktionsgesellschaft mbH*, EU:C:2014:192, [62012CJ0314](#)

29. Judgment of the Court (Fourth Chamber), 10 April 2014, [C-435/12](#), *ACI Adam BV and Others v Stichting de ThuisKopie and Stichting Onderhandeligen ThuisKopie vergoeding*, EU:C:2014:254, [62012CJ0435](#)

30. Judgment of the Court (Grand Chamber), 3 September 2014, [C-201/13](#), *Johan Deckmyn and Vrijheidsfonds VZW v Helena Vandersteen and Others*, EU:C:2014:2132, [62013CA0201](#)

31. Judgment of the Court (Fourth Chamber) of 16 July 2015, [C-580/13](#), *Coty Germany GmbH v Stadtsparkasse Magdeburg*, EU:C:2015:485, [62013CJ0580](#)

32. Judgment of the Court (First Chamber) of 16 July 2015, [C-681/13](#), *Diageo Brands BV v Simiramida-04 EOOD*, EU:C:2015:471, [62013CJ0681](#)

33. Judgment of the Court (Seventh Chamber) of 4 February 2016, [C-163/15](#), *Youssef Hassan v Breiding Vertriebsgesellschaft mbH*, EU:C:2016:71

34. Judgment of the Court (Fifth Chamber) of 17 March 2016, [C-99/15](#), *Christian Liffers v Producciones Mandarina SL and Mediaset España Comunicación SA, anciennement Gestevisión Telecinco SA*, EU:C:2016:173, [62015CJ0099](#)

35. Judgment of the Court (Seventh Chamber) of 22 June 2016, [C-419/15](#), *Thomas Philipps GmbH & Co. KG v Grüne Welle Vertriebs GmbH* EU:C:2016:468

36. Judgment of the Court (Second Chamber) of 7 July 2016, [C-494/15](#), *Tommy Hilfiger Licensing LLC and Others v DELTA CENTER a.s.*, EU:C:2016:528, [62015CJ0494](#)

37. Judgment of the Court (Fifth Chamber) of 28 July 2016, [C-57/15](#), *United Video Properties Inc. v Telenet NV*, EU:C:2016:611, [62015CJ0057](#)
38. Judgment of the Court (Third Chamber) of 15 September 2016, [C-484/14](#), *Tobias Mc Fadden v Sony Music Entertainment Germany GmbH*, EU:C:2016:689
39. Judgment of the Court (Ninth Chamber) of 18 January 2017, [C-427/15](#), *NEW WAVE CZ, a.s. v ALLTOYS, spol. s r. o.*, EU:C:2017:18
40. Judgment of the Court (Fifth Chamber) of 25 January 2017, [C-367/15](#), *Stowarzyszenie "Oławska Telewizja Kablowa" w Oławie v Stowarzyszenie Filmowców Polskich w Warszawie*, EU:C:2017:36, [62015CN0367](#)

Pending:

[C-644/16](#) *Synthon* – Request for a preliminary ruling from the Hoge Raad der Nederlanden (Netherlands) lodged on 15 December 2016, *Synthon BV v Astellas Pharma Inc.* (Article 6 of IPRED)

[C-149/17](#) *Bastei Lübbe* – Request for a preliminary ruling from Landgericht München I (Germany) lodged on 24 March 2017, *Bastei Lübbe GmbH & Co. KG v Michael Strotzer* (Article 3(2) of IPRED)

[C-521/17](#) *SNB-REACT* – Request for a preliminary ruling from Tallinna Ringkonnakohus (Estonia) lodged on 1 September 2017